

310039 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. }
సంపుటము. ౮ }

చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ జూలై నెల 23 తేది శనివారము
దుర్గతి నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ చవితి ర.

No. 95.
సంచిక. ౯౫

దేశీయ పరిశ్రమలను — దేశీయ జీవనమునకు

వృద్ధిచేయ తోడ్పడరా ?

ఈ ఋణమునకు ధన మొనగుడు.

ఇండియా దొరతనము వారు

(1) అయిదేండ్లకు (2) పదేండ్లకు నూటికి ఆఱువంతున వడ్డీగల పత్రముల నమ్మచున్నారు.

(ఈ సొమ్ముకు ఆదాయపు పన్ను లేదు)

ఇపుడు సరికినరి పుచ్చుకొని

1926-1931 సంవత్సరములలో

మరల సరికినరి యిచ్చెదరు.

ఈ పత్రములు కొనువారు 1921-1922 సంవత్సరముల యుద్ధపత్రములను రొక్కమునకు
సమముగా పుచ్చుకోబడును.

నగదు యిచ్చువారికి ఈనెల (జూన్) 20-వ తేదీ మొదలు జూలై నెల 30-వ తేదీ (సహ) ఆఖరువరకును పత్రము లిమ్మబడును.

1921 యుద్ధపత్రములు అక్టోబరు 29-వ తేదీవరకును తీసికొనబడును.

1922 యుద్ధపత్రములు సెప్టెంబరు 15-వ తేదీవరకును పుచ్చుకొనబడును.

మీకు చేరువగా నున్న టిపాకచేరిలోను, ట్రెజరీలోను పత్రములు దొరకును.

వాటా ల జా బితా

1921-వ సంవత్సరము జూలై నెల 31-వ తారీఖుతో అంత్య మగును

ది మహాలక్ష్మీ వూలన్ అండు సిల్క్ మిల్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

The Mahalakshmi Woollen & Silk Mills Company Ltd.

(1917-వ సంవత్సరము మైనూరు కంపెనీల నెం 8 రు చట్టము ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది)

మూలధనము రూ 20,00,000

వాటా 1-కి రూ 10 లు చొప్పున 50,000 క్యమ్యులెటివు ఫిఫరెన్సు వాటాలుగను
వాటా 1-కి రూ 10 లు చొప్పున 1,25,000 సామాన్యపు వాటాలుగను
వాటా 1-కి రూ 10 లు చొప్పున 25,000 డెఫర్డు వాటాలుగను

విభజింపబడియున్నది.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను:

క్యమ్యులెటివు ఫిఫరెన్సు వాటాకు నూటికి పదిహేనుపాళ్లు చొప్పున కట్టి యిచ్చెదరు.

(8028)

వాటా లన్నిటికిని దరఖాస్తుతో రూ 2-8-0 లను మంజూరైనప్పుడు రూ 2-8-0 లను తలిమ సొమ్మును
మంజూరైన 8 మాసముల కొకసారి 6 మాసములకు మరయొకసారి రెండుదఫాలుగా చెల్లించవలెను.

డైరెక్టరులు:

1. ఎ. మానిక్రమణి మొదలియార్ ఎస్కైర్డు, వర్తకులు "ఇస్మాతీయా"
(హైగ్రాండు, బెంగళూరు ఎట్సు ఆఫీషియో చేర్మెంట్)
2. సెల్ మొరార్జీ గోకుల్ దాసు ఎస్కైర్డు, భూస్వాములు, వర్తకులు,
మూల్యక్షేతా మార్కెట్టు, బొంబాయి.
3. టి. లక్ష్మయ్య శెట్టి ఎస్కైర్డు, వర్తకులు, బెంగళూరు.
4. కొప్పరపు ఎన్. సుబ్బయ్య శెట్టి ఎస్కైర్డు, నీలిమందు వర్తకులు, ప్రొద్దుటూరు.
5. కె. వి. రాఘవేంద్రయ్య ఎస్కైర్డు, వర్తకులు,
C/o ది ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్కెట్ బెంగళూరు.
6. కె. ఆర్. జగన్నాథయ్య శెట్టి ఎస్కైర్డు, వర్తకులు,
C/o మెనర్స్ కె. ఆర్. సుబ్బయ్య శెట్టి బ్రదర్స్, బెంగళూరు.
7. చునిలాల్ భోగిలాల్ దేశాయి ఎస్కైర్డు, వర్తకులు, సుల్తాన్ పేట, బెంగళూరు.
8. ఎ. సుందరమూర్తి ఎస్కైర్డు, వర్తకులు, "ఇస్మాతీయా" హైగ్రాండు,
బెంగళూరు. (ఘనవల్ డైరెక్టరు)

మేనేజింగు ఏజెంట్లు

ఎ. మానిక్రమణి మొదలియార్ అండు సన్ "అహమెడ్ బిల్డింగ్స్"
బెంగళూరు సిటీ.

ప్రచురప్రతములను వాటా దరఖాస్తు ఫారములను కావలయువారు
ది బ్యాంకు ఆఫ్ మైసూరు, దాని బ్రాంచీలు, ఏజెన్సీలు, కు
ది మైసూరు ఇండస్ట్రీయల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ కు, బెంగళూరు సిటీ
మున్నగు స్థలములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
ఈ వాటాలకు మూలధనము ధరావత్తుగా నుండును.

కొద్దిగా పెట్టుబడి పెట్టువారికి ఇది మంచి సమయము.

2. వాటాలు కొనువారు వాటా మొత్తమునకు బదులు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి
యొక్క గాని, మైసూరు ప్రభుత్వమువారి బ్యాండ్లను అప్పటి ధరల చొప్పున
చెల్లించవచ్చు.
3. అర్జున దీపవాటాలు వైన మండి దీవి డెండ్లు ఇవ్వబడును.
4. కార్యాలయ కట్టడము దాదాపుగా పూర్తిమైనది.
5. మంచీరకపు గొంగల్లు, కాలవలు, తివాసీలు, మొదలగునవి తయారుచేయుటకు
కావలసిన యంత్రములు వచ్చినవి. యన్యంత్రపూరునందు యంత్రాలయ స్థానము
నం దున్నవి. మోహీలు, పట్టుదారము, పట్టుచీరలు, కోట్లకు, వర్తకులకు
ఉపయోగించు పట్టుగుడ్డలు, వెల్ పెట్టు మొదలగు గుడ్డలు తయారుచేయుటకు
కావలసిన యంత్రములు శీఘ్ర కాలములో వచ్చి చేరును.
6. 1922-వ సంవత్సరము జనవరి నెల మొదటి తేది నుండి పనులు ప్రారంభింపబడును

కంపెనీ రిజిస్టర్లు ఆఫీసు: "అహమెడ్ బిల్డింగ్స్" చిక్ పేట, బెంగళూరు.

ఇచ్చడే తెలుపడినది.
ఇచ్చటకే చాల ప్రతు
లు ఖర్చు పడినవి.

తెలకుగారి జీవితము
సంపూర్ణోపన్యాసములు

త్వరపడుడు.
వ్యరాజ్యము
సంపాదించుడు.

(మూలాశ్రీ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అనుభవకానికి అనుకూలముగా కాకినాడలో వాగ్గేయరావు పంతులుగారు
దీని నెంతయో ప్రశంసించుచు వ్రాసిన కవ్యమకు (ప్రస్తావన కలదు)

ఇందు మత, రాజకీయ, సాంఘిక సాహిత్యములకాది విద్యాది విషయముల గూర్చిన యువన్యాస
ములు 40 కలవు. చక్కని జీవితచారిత్ర గలదు. కల్పెలుటములలోను, గ్రామ చావల్లలోను ప్రజా
సమూహమునకు చదివి వినిపించ దగినది. అక్షరజ్ఞానమున్న ప్రతివానికిన్ని విషయము చక్కగ బోధ
పడును. 426 పుటల గ్రంథము. ఈ యువన్యాసములను ధరించిన తిలకు మహనీయుని జీవితసారమే
ప్రజలకు తారకము. మునికొండ పత్రికావారాంతాశ్రయి చి.వ గారిచే రసవంతముగ వ్రాయబడినది.

నెల రావరు బైండు రూ. 2-0-0, అట్టబైండు 2-4-0. పోస్టేజీ వేలు.

వలయువారు:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, రంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

"విద్యుచ్ఛక్తి దీపముల పూర్తి సెట్టు"

1½ హె.పి. ఎంజను, డి.కా.మె, స్విచ్ బోర్డు, ప్రోక్షణ బాటరి, ఇతరది 16 సి. పి దీపములు, వాటికి
కావలసిన వేడు, స్విచ్లు, క్లెట్లు, కంటలు మున్నగునవి పూర్తిగాగల విద్యుచ్ఛక్తి దీపముల పూర్తి సెట్టు మేము
ఇచ్చడే తెప్పించి యున్నాము. సెట్టు గృహముచేరిన కరుణకు దీపమును తెలియించుటకు మరేమియు కొన వలస
రము లేదు.

ఒక ప్రత్యేకపు బాటరితో నహ దీనిని రూ 2750 లకు కాకినాడలో విక్రయించుచున్నాము. (ప్రస్తుతపు
సూర్యపు ధర నకుసరిగ్గా ఇది కనిపించు రూ 2750 ల కైనను విక్రయించడము).

కొన్ని సెట్టు మార్గము ఈ పరికరము విక్రయించుటకు ముద్దగలవు. ఆకాశంకము కలుగకుండుటకై
తరుణులు వ్రాసి, తెప్పించుకొనుడు.

3018

ఆంధ్ర ఎంజనీరింగు కంపెనీ కాకినాడ.

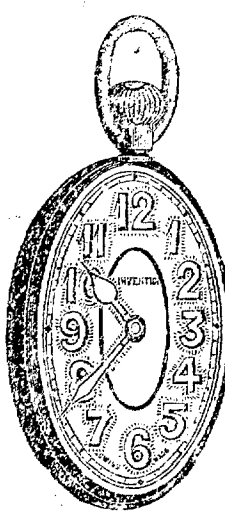
శ్రీ గాంధీ శుద్ధస్వచ్ఛ శీశాల

(గవర్నరు పేట) గాంధీపేట బెజవాడ.

1. నవయుగారంభము లేక గాంధీ మహాత్మా
దయము (నాటకము) రూ. 0-8-0
2. సహాయనిరాకరణోద్యమతత్వము 0-4-0
3. ఇంకా అనేక స్వచ్ఛ శీశాల పుస్తకములు కలవు.
వైపు స్తకములకు నూటికి, 40 పుస్తకములు కమిషను.
4. రాటముమీద తీయబడిన నూలుతో నేర్చి
యబడిన అన్ని రకముల స్వచ్ఛ శీశాల పుస్తకములు
మావద్ద దొరకును. అర్హులు వంపవలెను.
బంధా సూర్యవారాయణ. కూరాడ గోపాలరావు.

"ఇలా వెళ్ళి" లివరు శేఖుగడియారము

సిక్స్ మోడెల్ వాచ్ ముద్ర
రూ. 4-4-0
" రాత్రికి చీకటిలో
కనిపించు రేడియం లీవరు వాచ్ రూ. 5-1-0
నెం. 1. 12 ,, నైటు చీకటి చీకటి
(శిల్పి) రూ. 6-8-0
నెం. 2. 10 ,, వాచ్ ముద్రము
రూ. 2-0-0
చీకటి భరించు తోలుకట్టాతో నహ
మోడెల్ రేడియం గ్లో వాచ్
గోలుము, పోల్ లెవరు వాచ్ దొర
కును. బ్యాటరీలుగలవు (వ్రాయుడు).
ఎం. ఎన్. రావు అండునన్ను,
2898 - కాకినాడ.

[illegible]

స్వామివారి వైద్యమంతయు శుద్ధమత సంబంధమైనదిగానే యున్నది. మొత్తమీద వారి చికిత్సాకట్టుము బహు అమితముగా నున్నది. కనీసము ఒక సంవత్సరమైనను చికిత్సచేయుచుకొని నగాని రోగము కుదురదు. కొన్ని రోగములకు ఎక్కువకాలము చికిత్స కావలసియుండును.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని అను

అశ్వరథకర మ్రోపు ప్రకాశం. ఇట్టిదిహంబెన్నడునుకాగింపజేయ
బడలేదు. ఈపుస్తకము కలిగియున్నవాడగుట కుత్సితమును మి
క్కిలిమీఁదయొగగరము. తరతరములగుండి వచ్చుచున్న బోర్ల
మోడ్లయొక్కయు, యోగ్యేతలయొక్కయు అనుభవజ్ఞాన
ముతో నిండియున్నది. ఈపుస్తకముయొక్కనుటకు భావము
సాని పుట్టిన తేదీ ఎదుర్కొను ముదలగునది ఏమియు అతనరము
లేదు. ఈపుస్తకము క్రతివాంఛని తెలిసేలాగున నుండుమ్రోపు
గుణా వ్రాయబడినది. ఇది విశిష్టవిగ్రహ స్థితి కలుగున పొం
దివది. దీని కెం. 1 యామ్రోపుకలకరమునో వీరిన తరువూరు
జిల్లాజియోపుమేజియోపుగారకు ఏ.ఎన్. సిర్సగారయొద్దఁబ్రా
యించువాడు. కలఁదగుతి ఏరుగునో తెలుసుకొన నోరునా
రందరికి యీ శివియ్యోత్ ఫలద్యుని చాలా యువయోగకర
ము. పుస్తకములు గోడ నాది యొనిగుత తరువాతకు బాగ్రి
నుకలయును. తాతాబోర్లది విద్యాలయము.

2868

చోవరం, ఆంధ్రప్రదేశ్, పల్నాడు జిల్లా

IN THE SUB-COURT CHITTOOR.
O.S. No. 62 of 1914,
E.P. No. 20 of 1918.

M. S. V. Sri Rajah Parthasarathy Appa Rao
Bahadur Plaintiff
versus
P. Ramarayanam Garu Defendant

In execution of the decree herein, the villages mentioned in the Schedule hereunder belonging to the Defendant have been ordered to be sold by the Court, on the 25th of July 1921. Intending purchasers are hereby requested to note the same.

SCHEDULE.

1. Arhala Mitta Puttur 2. Arava Kottur
3. Peyalapadu. 4. Vurandoor 5. Madhavamala
6. Chundi Khandriga 7. Chinnanji Medu
8. Agraharam 9. Thiruvambanamvari
Khandriga 10. Ramachandrapuram
11. Sivagiripalle 12. Balakrishnapuram
13. Vengamambapuram 14. Kalathur 15. Areyi
16. Rayapedu 17. Thoorpukhandriga 18.
Kallavettu 19. Kammapalle 20. Madham
21. Perundesam 22. Pullur 23. Muppalavari
khandriga 24. Chinna Kanuparthi 25. Cheruvu-
katta khandriga 26. Akkagaripeta 27. Nellu-
palle 28. Kalvakuru 29. Chintapadi
30. Konathaneri. 31. Komaligramam 32. Kom-
manigunta, all situated in the Taluq of
Kalahasti. Chittoor District.

M. S. V. Sri Rajah Parthasarathy Appa
Rao Bahadur.

(1725) హనుమాన్ చాలీసా

దీనివలనను నుంచిన
 కష్టములను వర్జియించు
 వేరయింపును. ఇట్టి ను
 బంధమును వ్రేల్చు, దు
 రహ, గర్భ, పాదము
 మొదలగు, పర్యవ్యా
 ప్తిలక్షణములనుగా నుగ్రమును, పర్యవ్యా
 ప్తిలక్షణమును, వాదమును వివరించు,
 అన్నివిధముల (కలహములను) దూరమును. (కలహములను)
 నుగ్రమును నుగ్రముగా గ్రహించును.
 ఎన్. రంగనాథం శాస్త్రి అంతు (బుద్ధులు) మహారాజు

లాడము

[illegible]

మాయూరసింహాశ్రమము

శారవీరబ్రాహ్మణ ముఖ్యమగరములందరి సాక్షాత్తు కుండెర
మున మయూరసింహాసనమును మన మిచ్చుటకైన చూడవచ్చును.
తీర్తికోటనుండి శాదర్ ము ఈ సింహాసనమును దోచుకొని
శారవీరమునకు తనివొనిపెట్టెను అందరిని తెలిసికొనున్నది
గజా! సింహాసనపుకల 8 కోట్ల దానరజ (12 కోట్లరూపా
యలకు) వైగా నుంచునది ఈమధ్యనే యొకవర్షముకు ప్రక
టించియున్నాడు. ఇట్టి అశ్రద్ధకు పుట్టువు కనకుం
డున ఎచ్చుకొని లేచితి. శారవీరపురామరాజ్యంగ విషయ
ములలో నుభయములకు నీని చర్చించినపుడును ఇతరజాతపు
రామల కాలిభ్య మిచ్చుచున్నాడు ఈసింహాసనము నలంకరించు
నది. ఈసింహాసనమునకు శాద్రులైన కొయ్యలక్ష్మరులు దొర
తనకు అవలంబిల్లకనుట. వీనింకొందు పెక్కుసభలులను అగ్ర
దుర్వులు గలవు. వీరిని ఎంతచూచినను కన్నుల కుండువుగ
నుంచును, సింహాసనమునకు అలంకరింపబడిన బంగారపు కేటల
యొక్కయు, కపట దూర్జముల యొక్కయు ఘరి ఇంతియని
పెళ్ళకు కనుగొనదు.

గోతులను | తప్పుయొం|తము

అమెరికాలో జన్మించిన క్రొత్త క్రొత్త అమ్మకనయ్యలు
వలె కనిపెట్టబడుచున్నది. ఈ కారణమే గోరూపం క్రమేణ
కొక క్రాస్త్రామిదే క్రొత్తయిదల కనిపెట్టబడినది. ఒక
అడుగు పెడవచ్చునట్లే అడుగుల బా ముద్రల అకాథమను
శుంభంకనహంమన ఒక స్త్రీనిని కాలమున కనగనమునం.

గతునింపుడు ! గొప్పబాధను !! పెనుబాధను !!!

(వతి కృపామానకు అత్యంతశ్రమ.)

గొను గోండు

గురికి కమ్మిలు కలయికలున్న
 చక్కా వేరు (పిండాది) పామాను
 పప్పు, మామిడి, దంఠలు పామాను
 కన్ను కనిపించిన ఎడం అత్త - పు
 పువగా (కొత్తకావడం తిరిగి కం
 పించి పువయోగించవచ్చును.

1-1 00. 1-0-0.

రీ అక్షరాల చిహ్నాల సంప్రదానికి సూచినివేసినా మంతబయ్యను.

పై ముద్రలు.

వీ. జె. యం. హైదరాబాద్ బదర్.

శక్తివంశీశ్రీయ్యాళుర్యం పెండ్లి - పీఠ మదరాసు.

ole Agents:—JOHNSON Bros,
43, Baidar Street, MADRAS.

అయ్యుర్వేదచికిత్సయాక్క అద్భుతము

గడచిన 20 సంవత్సరములనుండి బలహీనముచే బహు శాధపడుచున్నాను. అనేకమైన పేటంటు అప్రవధములను వాడితిని, మిక్కిలి సుప్రసిద్ధులైన హిందూ, పాశ్చాత్య వైద్యశిఖామణుల సలహా ప్రకారము నడచుకొంటిని, ఆస్పత్రులలోనే యుండి అనేకతడవలు అప్రవధము పుచ్చుకొంటిని. ఈ రీతిగా నాయుదరమును ఆయుర్వేద, యూనాని, అంగ్లమున్నగురకముల మూలికలుగల ఉగ్రాణముగా మార్చితిని. అయినను నేను తిమ్మరు, దేహమందు అంతటను సూచితో గ్రుచ్చినట్లు పోట్లు, కనుపులందు తీక్ష్ణమైనశాధ, వాపు, మైకము, పక్షవాయువు వచ్చునట్టి చిహ్నములు మున్నగువ్యాధుల సమ్మేళనముచే శాధపడుచుంటిని.

ప్రస్తుతము చెన్నపురి, టంకశాల వీధి,
నం 251 య గల గృహమునందు
తిరువల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురనివాసియగు, పండిత
స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారిచే కుదుర్చు
బడుచున్న ఆశ్చర్యమైన చిత్రపులను గుఱించి విని
నందున వారియొద్దకు వెళ్లి వారి సలహానడిగితిని.
వాని తనుసహజ నైపుణ్యముతో రోగమును పరీ
క్షించి నేనుపోగొట్టుకొనిన బలమును, ప్రాణా
ధారమైన వీర్యమును అణుమానములలోగా పునః
నాకు కలుగనట్లును, మునుపటిమాదిరిగానే అరో
గ్యవంతునిగా జేయుటకు పూచీపడిరి.

ఆ ప్రకారముగానే నేను వారి చికిత్సలో నుంటిని అశ్చర్యమగునట్లు కనుపులందుండిన షీక్ష మైన నొప్పి, ఇంపు మున్నగునవి బహుస్వల్పకాలములోనే అదృశ్యమాయెను. సంపూర్ణమైన అరోగ్యము పొందగలందులకై నేను వారిచికిత్సలోనే యింకను యుంటున్నాను. అనేక మతప్రచారకులు, వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు మున్నగు నాస్మేహబృందమంతయు నా అరోగ్యాభివృద్ధిని గుఱించి అతిశ్రద్ధతో కనిపెట్టియున్నారు.

కుషము, త్తయము, మొదలగు కుషురని పురాణవ్యాధులను ఈ పండితులవారు బాగు చేయుటను నేనుస్వయముగ చూచితిని.

వారు వ్యాధిగ్రస్తుల కిచ్చునట్టి అమూల్యమైన ఔషధములవలననే గాక, దర్శనీయ మగు వారి మూర్తియును, సోదరప్రేమతో వారు చేయు దీక్షయును, ఔషధముకంటె నెక్కువగా వ్యాధినివేదార్థముయందు సాధనములుగా నున్నవి.

ఈ పండితులవారు కొద్దికాలమువరకు మాత్రమే చెన్నపురియం దుండునట్లు తెలియుచున్నది. అంతలోగా వారి నహాయమును పొందగోరువ్యాధిగ్రస్తులు అతిత్వరితముగా వారియొద్దకు వెళ్లి వారి చికిత్సాభాగ్యమును బడయుటకై నేనుచికిత్స పారంభించిన వెంటనే ఇట్లు వార్తాపత్రికలకు వాయుటకు ముఖ్యకారణము.

రోగిని పరీక్షించుటకు మొట్టమొదట రూ
లను పుచ్చుకొనెదరు. నడచువైకము, చికిత్స
మిత్రమై వారుపుచ్చుకొను ఏకమొత్తమునందు
కాలభాగము ఎవరిచూహించుచే వారు ఇట్టి అత్య
స్థితమైన చికిత్సలు చేయుగలిగిరిని చెప్పెదరో
ట్టి వారి యిష్టదేవతయగు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర
గమివారి పూజార్థమై వినియోగించబడును.

కల నిజమయినది.

పాలగంగాధర తిలకు ఛాయ:— నేను కలలోనైన నీ ఫలమును నమ్మలేదు.

జాతీయమహాసభ:— లోకమాన్య! నేనును నమ్మనిమాట నిజము.

(హిందీవంచి పత్రికా సాజన్యము)

మధ్యపానము

“తెలంగాణ ద్రవ్యము తెప్పించుకొనుదు”

గస్తీ ఏర్పాటుల సూచన

కల్యాణకాలం పాఠశాల

మొన్న యాభయారము రాత్రి పొద్దుట కలకలము. దేవుడు నడుచుచున్న మార్గదర్శి దానిని భవనమునకు దోచుకొని పరమేశ్వరుని పాదములకు సమర్పించుటకు వచ్చినట్లు అర్థమయినది. గాంధీజీగారి ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

జవాంగిరుగారు

కొన్ని మానవులు కలకలం గాంధీ మహాత్ముడు నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

తీసి, కొంత సేపు అలాగే కలకలం వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

గాంధీ మహాత్ముడు

కలకలం వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

ధార్యారు ఆలిఖుడు దురంతములు.

ధార్యారు ఆలిఖుడు దురంతములు. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

మనములను కాపాడుకొన్న మహాత్ముడు కలకలం వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

గస్తీల పునఃపానము

అగస్త్య మహాత్ముడు రాత్రి పొద్దుట కలకలం వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

నే నేలమణి పాదములకు నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

మహాత్ముడు: నీలమణి వచ్చింది.

రెండవసారి: గస్తీల పునఃపానము వచ్చింది.

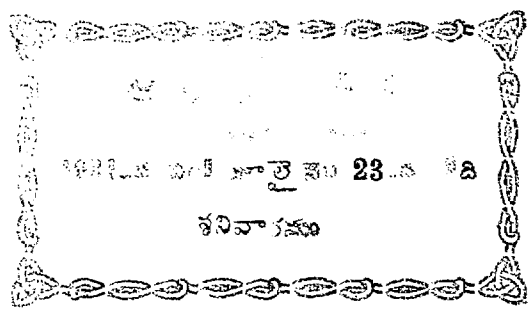
మహాత్ముని సమాధానము

నే నేలమణి పాదములకు నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది. అతని ముఖంపై నుండి నీలమణి వచ్చింది.

మన ప్రతి సంవత్సరాదినంచిత

పంపుచున్నాము

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
పోస్టేజి, రిజిస్టరు కర్చులు	0	7	0
దినపత్రిక సంవత్సర తక్కువ చందాదారులకును, వారపత్రిక చందాదారులకును	1	4	0
పోస్టేజి, రిజిస్టరు కర్చులు	0	7	0
ఇదిగాక వి. పి. మణియార్ద్రకర్చులు 0-2-0 లు పోస్టువారే వసూలు చేసుకొనెదము.			
చందాదారులుకాని ఇతరులకు	2	0	0
ఇవిజవాలో పోస్టాఫీసువారు మాకు యిచ్చుచుండిన తక్కువ, పోస్టేజి కేట్లు నీసారి యివ్వకపోయినందున చందాదారులు యింత పోస్టేజి కేట్లను భరించకలసినట్లెప్పుడు.			
మరూ సంధికలు అక్కరలేనివారు ముందుగా మాకు తెలిపియెడల వారికి సంధికలు పంపుట నాపిన మాకు పోస్టేజి డెండుగ తగులుదు.			

జాతీయ సభోపసంఘము

పంచ చక్రత్రయందు మహా సంధిసమయము సంప్రాప్తమైనది. పశుబలాధారమున మహా సామ్రాజ్యములను స్థాపించి రక్షించడలచిన జాతులు పశుబలాధారముననే వినాశము నొందినవి. మహా సంక్రామమునకు మూలమైన ఆఫ్రికాయా నామరూపములు తేకను నశించినది. యూరపురాజ్యము లే పశుబల సాధనమునను పరదేశాక్రమణమును జేసికొని భోగభాగ్యముల ననుభవించినవో ఆ పశుబల సాధనముననే ఆత్మవివాశమును జేసికొనినవి. జేసికొనుచున్నవి. పరులను పీడించి వంచించి పొందెడి భాగ్యభోగ్యములు మహా విషమువలె నాత్మ వినాశమును జేయుచున్నవి. తిలోత్తమ నెపమున సుందోప సుందులు నాశనమును బొందిన విధమునను మానవు లన్యోన్య వినాశమునకు వారి బుద్ధిబల సంపదలను వినియోగించుచు చెడి పోవుచున్నారు. సంక్రామమునందు విషమదశయందు ధర్మ వైరాగ్యములను బోధించిన రాజ్యము లిప్పుడు తిరిగి రాజ్యలోభమునకు బూనుకొనుచు విలయమును గలుగ జేయుచున్నవి. జాతిసమతులు, సామ్రాజ్యమంత్రిసభలు, ఆయుధభరణ నియమ సభలు మహారాజ్యముల లాభసంరక్షణమున కేర్పడుచున్నవి గాని మానవ ధర్మసంరక్షణమున కేర్పడుట లేదు. జాతి సమితి సమావేశములు సామ్రాజ్య మంత్రిసభా ప్రతిపాదనములు పరాధీన జాతుల పాశబంధములను విగడియబట్ట కేర్పడినవి గాని తెగగొట్టుట కేర్పడలేదు. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు సామ్రాజ్యమంత్రి సభయందు గూర్చుండుటవలనను భారత జాతీయ బంధకములు శిథిలములు గాల్గెడు. లాయరు బార్లగారు జనరలు స్పీకరు చీఫ్ జురలు ధర్మోపదేశములను జేసి భారతీయులను ప్రశంసించిరి. స్వదేశమునందును పరదేశములందును భారతీయుల స్థితిమాత్రము యథా ప్రకారముగ నున్నది. యూర్పు ఆఫ్రికా దక్షిణాఫ్రికామందు భారతీయుల స్థితి దివంగము దుర్భరముగ నున్నది. స్వదేశమునందు రీడింగుప్రభువు

ధర్మబలాధారమును సమత్వమును బోధించుచున్న సాలక వర్గము నిర్బంధవర్గమును గురించుచున్నారు. భారత జాతీయదైన్యమును వ్యక్తముచేసిన అమృతసరపు దురంతములకు ప్రతిక్రియ గలుగలేదు. దురంతకారకులు సుఖ సౌరవముల ననుభవించుచు వేతనములను బడయుచున్నారు. కన్నాటు ప్రభువు రీడింగు ప్రభువు గతమును మరచి అంగ్లేయులు భారతీయులు కలిసి పని జేయవలయునని కోరిరి. గతమును మఱచుటకు ప్రతికారములను, కలిసి పని జేయుటకు సాధనములను మాత్రము కల్పించియుండలేదు. భలాభతుసమస్య మహమ్మదీయుల కనుకూలముగ నిర్ణయము గాల్గెడు. భారత జాతీయస్థితి కవసరమైన స్వరాజ్య సమస్యకు కదిలిక పుట్టలేదు. సంస్కరణములు భారత జాతీయస్థితికి గల ప్రతిబంధకములను దొలగించలేదని విశేషముగ నున్నది. ఈ విషయ పరిస్థితులందు బొంబయందుగూడనున్న కాంగ్రెసుకమిటీ నిర్వహించవలసి భారమధికముగ నున్నది. అధిక మేకాక ససామాన్యమని చెప్పవచ్చును.

బొంబాయియందుగూడనున్న కాంగ్రెసు కమిటీ నాగపురవిధానము ననుసరించి యేర్పడిన యువసంఘమునకు ప్రథమసమావేశము. ఈ యువసంఘము పూర్వపుసంఘములవలె కేవలము విద్యావంతుల సంఘముగాదు. విజయవాడయందవలంబించిన విధానమును నిర్వహించుటకు బాటుపడిన కార్యశూరుల సంఘముగ నున్నది. ఈ మూడుమాసములందును నిర్భయముగను నిర్బంధములకు జంకకను బాటుపడిన దేశభక్తులించెందరొ గలరు. స్త్రీలు పంచములు బ్రాహ్మణేతరులు మహమ్మదీయులు ప్రతినిధులుగ నున్నారు. దేశ సేవయందు జీవితమునుగడిపిన ప్రాతవారు కొందరున్నను నవజీవనభరితులైన యువజనులు విశేషముగ గలరు. ఈ క్రొత్తకాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమునందు ముఖ్యమైనవిషయములు చర్చకు రాగలవు. విజయవాడ విధానము జయప్రదమైనది. కోటిరూప్యములు చేరినవి. రాటములు తిరుగుచున్నవి. సభ్యులు చేరియున్నారు. ప్రభుత్వమునందు పంచాబుఖలాఫతు స్వరాజ్యసమస్యలకు కదిలిక గలిగినటులు కనుపించుచు. విజయవాడ విధానపూరణము వలన భావమునందు స్వరాజ్యమును నొడకూర్చినను అర్థమునందు ప్రజలకు స్వరాజ్యానుభవము గలుగలేదు. ప్రజలకు స్వరాజ్యానుభవము గలుగుటకు దేశమువెంటనే యవలంబించవలసిన సాధనమును బొంబయిసభ నిర్ణయించవలసి యున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు వెంటనే విదేశ వస్త్రములను బహిష్కరించుట యును స్వదేశ వస్త్రములను నిర్మించుటయును స్వరాజ్య సాధనములగు నవలంబించవలయునని కోరుచున్నాడు. కొందలు సాత్విక నిరోధమార్గమును Civil disobedience నవలంబించవలయునని కోరుచున్నారు. ఈ సాధనములందు సాధ్యాసాధ్యములను నిర్ణయింప వలసిన భారము గలదు. తిలకు స్వరాజ్య నిధిని స్వరాజ్య సంపాదనమునకు వినియోగించవలసిన విధానమును గురించి వాద ప్రతివాదములు రాగలవు. ఆఫ్రికాయభేదములున్నను స్వరాజ్యనిధిని స్వరాజ్యసంపాదనమునకు బీజమైన స్వదేశవస్త్ర నిర్మాణమునకు వినియోగించుట యుచితముగ నుండును. చింతామణి కేల్కారు గారు సూచించిన న్యాయస్థానముల సమన్వయ రాగలదు. అన్ని సమస్యలకును చార్జ్ న్యరసితమైన యసహాయోద్యమము మూల బీజముగ నున్నది.

పాశ్చాత్యరాజ్యములు పశుబలాధారమునను సాధింపజాలని సమస్యను భారతభూమి

ధర్మబలాధారమునను సాధింపను సమకట్టినది. ధర్మాధర్మముల సంరంభమునందు ధర్మాధర్మములకు సాహచర్యము సాస్యముగాదు. సాహచర్యము గలిగినను నది కృత్రిమ సాహచర్యముగాని సత్యసాహచర్యముగాదు. ముప్పుది, కోట్ల ప్రజ లాత్మబలమును గోల్పోయి కృత్రిమ దశయందు. చిరకాలము నిలువజాలదు. ప్రజలయందు పశుబల విశ్వాసమును బోగొట్టి ధర్మబల విశ్వాసమును గలుగజేయుటకు గాంధీమహాత్ముడ సహాయోద్యమమీక్షను నుపదేశించి స్వరాజ్య యజ్ఞమును నడుపుచున్నాడు. పంచాబు హత్యలు ఖలాఫతు నిష్టాయములు నిర్బంధవిధానములు గలుగజేసిన ప్రకోపనదశయందు ప్రజలసహాయోద్యమనవలంబించకుండిన మహాఫంతోభము దేశమునందు గలిగియుండును. దేశమునందు మహాఫంతోభమున్నను బొంబులు హత్యలు పోయినవి. శౌర్యాత్ములైన మాపిళాలు సయితము శాంతినిబూని యున్నారు. విజయమునకు త్యాగమువలె చార్జ్ న్యము సాధనముగాదని భారతీయులు విజయభేరిని మ్రోగించుచున్నారు. శిక్షితు లానందముతో కారాగృహములకు బోవుచున్నారు. నాయకులు శిక్షితులకు స్వస్తివాచకములను జెప్పుచున్నారు. కారాగృహవాసము నిత్యోత్సవముగ బరిణమించినది. శిక్షలు నిత్యోత్సవములు స్వస్తివాచకములు స్వరాజ్యకర్తానుష్ఠానములు ప్రజాహృదయమునందు బ్రత్యక్షమైన స్వరాజ్యమహిమను వ్యక్తము చేయుచున్నవి. అంతరంగమునందు గోచరంబగుచున్న స్వరాజ్య ప్రభావమును బాహ్యసాధనములందు బ్రత్యక్షము చేయుటకు ప్రజలు పరమోత్సాహమును జూపుచున్నారు. మాతృదేశ దాస్యవిమోచనమును జేయుటకు సంపూర్ణ త్యాగమును జూపుటకు భారతపుత్రులు సిద్ధముగ నున్నారు. ప్రజలు జాతీయ మహాసభ నిర్ణయించగల భావికార్యవిధానమును గనుగొనుటకు పరితపించుచున్నారు. బొంబయియందు 28వ తేదిని గూడగల క్రొత్తజాతీయ మహాసభోపసంఘము క్లిష్టమైన సమస్యలను నిర్ణయించి ప్రజాహృదయమునందు గల స్వరాజ్యానుతాపమును వెంటనే స్వరాజ్యానుభవమునకు దెచ్చుటకు సాధనములను నిర్ణయించునని నమ్ముచున్నాము.

మహానిసిపాలిటీలు-గాంధీసన్న్యాసములు

అసహాయోద్యమమునకును స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థాపనలకును గలసంబంధ మెటులున్నను శ్రీరంగమునందు స్థానికపరిపాలనాంగ మంత్రి గాంధీ మహాత్మునకు సన్న్యాసపత్రమును సమర్పించుట విషయమై తెలిపినభావము లనుచితములుగ నున్నవి. గాంధీమహాత్మున కెన్నియో మ్యునిసిపాలిటీలు సన్న్యాసపత్రములను సమర్పించినవి. శ్రీరంగము మ్యునిసిపాలిటీ సమర్పించుటకు నిశ్చయించినది. "మ్యునిసిపలు సంఘము సన్న్యాసపత్ర సమర్పణమును మాననంతవరకును ప్రభుత్వము ద్రవ్యసహాయమును జేయదు" అని మంత్రిగారు చెప్పిరి. పాపము మంత్రిగారు ప్రజలసొమ్మును తామనుభవించు చున్నారనియును ప్రజలగు వారిసొమ్మును ధర్మముచేయుట లేదనియును గ్రహింపజాలక బోయిరి. ప్రజలు చెల్లించిన సొమ్మును ప్రజల వ్యయమున కిచ్చుకొందుటకు మంత్రుల కేమి యధికారముగలదో తెలియకున్నది. మంత్రులు వారి కోపతాపముల ననుసరించి చిచ్చు గాండనువలె ప్రజాసంఘములను నిరసించుట యెంతన్యాయమో యుక్తమో శాసనసభ నిర్ణయము

యించవలసి యున్నది. ఆంగ్లహృదయము నావ రించిన యధికారాభిమానము మంత్రుల హృదయ ముల నావరించుచున్నపుడు సంస్కరణముల కట్టను ప్రజలు దానినభావమును జూపుటయును అసహాయోద్యమముపట్ల నిభిముఖభావమును జూపుటయును సహజము శ్రీరంగము ప్రజలేమి చేయుదురో చూడవలసియున్నది. గాంధీ మహాత్ముని సన్మానపత్రము మాత్రము విడువజాలరు.

భద్రాచలము: దౌర్జన్యములు

భద్రాచలము దౌర్జన్యములను సమర్థించుచు ప్రచురణ శాఖ యొక ప్రకటనను ప్రకటించినది. “ప్రజలు రథమున కెటులును పరుండినపుడు వారిని నావలదొయ్యట కపసరమైన బలముమాత్రమే వినియోగించబడినది” అని వ్రాయబడినది. పంజాబునందు చాండూరునందు ధార్వాడయందు అవసరమైన బలమును పయోగించబడినది అధికారులు చెప్పుచున్నారు. అవసరావసరములను నిర్ణయించునట్టి బలమును వాడువా రైనపుడు అవసరమును గురించిన చర్చయె యసంబద్ధము. అధికారులు కనుబలమునకు బడులు ధర్మబలమును నేల వినియోగించరాదు? ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము నియమించిన విచారణ సంఘము వెంటనే విచారణను జరిపి నివేదికమును ప్రచురించుటకు గలయవసరమును ప్రచురణశాఖా ప్రచురణము తెలుపుచున్నది.

రాజద్రోహ సభాశాసనము.

లాహారుషేకుపురు అత్యుత్తరము జలంధరుజిల్లాలయం దిటీవల యుచున్నందు బెట్టబడిన రాజద్రోహ సభాశాసన ప్రచార మునసహరింపబడుట సంతసము. శాసన ప్రచారమువలన నసంతృప్తిగాకను పేరేమి ప్రయోజనమును గలిగినటులు చూచుచు. లాహారునం దుత్సవములను భజనలను త్రెసెప్పులు లేనిది నమకనూడదని పోలీసునూపరింటెండెంటు శ్రీకారపత్రమును కాంగ్రెసుసభ్యుల కంపి నాడు. ఓకనిర్బంధము పోయిన రెండవ నిర్బంధము సిద్ధముగ నుండును. కోట్లప్రజల నిట్టి నిర్బంధములు ప్రబోధము గలిగినపుడు బంధించ జాలవని పాలకులు గ్రహించజాలకపోవుట విచిత్రముగ నున్నది.

ఇంగ్లాండు: మద్యపానము

ఇంగ్లాండునందు 1920 సంవత్సరమునందు మద్యవిక్రయమునకు 1,05,630 లైసెన్సు పొందిన స్థలములు గలవు. క్లబ్బులు 8994 గలవు. క్లబ్బుల సంఖ్య 900 పెచ్చినది. స్థలముల సంఖ్య 952 తగ్గవచ్చును. గతసంవత్సరమునందు మద్యపానపు నేరములకు 95,763 శిక్షించబడిరి. నేరముల సంఖ్య సంవత్సరమునందు రెట్టింపు పెరిగినది. దుకాణముల సంఖ్య తగినను క్లబ్బుల సంఖ్య పెరుగుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము సాహస ధైర్యములను బూని మద్యనిషేధమును నవలంబించ జాలకుండుట విచారకరము.

అయిర్లాండు: స్వరాజ్యము

ఆంగ్లమంత్రి వర్గమునకును డి. వెలెరాకును తిరిగి సంప్రతింపు జరిగినది. లాయిడు జార్జిగారు శ్రీజార్జిరాజేంద్రునకు సంప్రతింపుల ఫలమును చెలిపిరి. శ్రీజార్జిరాజేంద్రుని శాంతి సంకల్పములు సఫల మగుగాత!

ముద్రాలయ శాసనము

మే మిదివరకు సూచించినటులు సంపాదకుల నామములను ప్రచురించుట యనుచితమనియును నిరుపయోగమనియును పత్రికలన్నియును వ్రాయుచున్నవి. పాలకవర్గ మీ యనువసరమైన నిబంధనను తీసివేయుట ధర్మము

మహాలక్ష్మీ పుత్రుడు సిల్క మిల్ను కంపెనీ

దీనినిగూర్చిన ప్రకటనమును వేటొకచో చూడగలరు. మైసూరు సంస్థానమున పలుకుబడి గలవారు కొందరు దీనిని ప్రారంభించిరి. జైరెక్కరులలో కలుపుకొట్టి కృష్ణులలో చాల ననుభవము కలవానియు ఈ యద్యమము జయప్రదముగా నెరవేరుననియు ఎల్లరికిని విశేషము కాగలదు. ఇట్టి యంత్రకాలను బెంగళూరులో నేర్పరుచుటకు మంచి యవకాశము గలదు. ఉత్తరహిందూస్థానములో నిట్టి యంత్రకాలలకు చాల లాభము వచ్చింది గాన నిచట గూడ రాగలదని వారు ఆశించుచున్నారు పని చురుకుగా జరుగుచున్నది. 1922 జనవరి 1వ తేదీ నాటికి పని ప్రారంభము కాగలదు. ప్రతి ప్రమైన రక్తలను బ్లాంకెట్లను తయారుచేయు యంత్రము లిదివరకే వచ్చినవి. దా రీ వాలు క్యాన్సురు యంత్రకాలలలో నివాటికి తీసిపోని శాలువలును లోహాలును కట్టుచీరలును కట్టుకొటు వట్టుగడ్డలు మున్నగువాటినికూడ నేయించెదరు. ఫలము యస్సంబంధపురం రైలుస్టేషనుకు రెండు ఫర్లాంగులలో నున్నది. నీరు సమృద్ధిగా గల చెరువుకు పాతాళగంగయును కలవు. కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తి నిచ్చునట్లు మైసూరు దొరతనమువారిచో ఏర్పాటు జరిగినది. వాటాలు ఆర్డినరీ-ప్రిఫరెన్సు-డిఫర్లు అని మూడురకములు. దేనికైనను డెల 10 రూపాయిలే. ఇది అందరికిని సమపాయము. దరఖాస్తుతో 2-3-0 అలాటుమెంటుకాగానే 2-8-0 యయ్యవలెను. అలాటుమెంటునకి నెలలకు 2-8-0, ఆరునెలలకు 2-8-0 వంపవలెను. నగదుకుబడులు మైసూరుఇండియా దొరతనముల బుణపత్రములను కంపెనీవారు పుచ్చుకొందురు. ప్రిఫరెన్సు వాటాలకు 10 కి 10 వంతున వడ్డీయిచ్చెదరు. ఇట్లెవరును పూచీకడలేదు. అనేకకంపెనీలు బయలుదేరినవిగాని వాటికని త్వరలో సాగునట్లు లేదు. కొన్నిటికి సామాను లింకను రావలెను. అట్టివానిలో పలువురు వాటా లిదివరకే కొనియుందురు ఇది అట్టిదిగాదు సామానులన్నియును వచ్చినవి. ఇండ్లు తయారగుచున్నవి. గావ లాభముకొరకు నిరీక్షించ వక్కరలేదు. 1922 వ సంవత్సరము ముగియులోపలనే వాటాదారులకు మంచిలాభము పంచిపెట్టబడునని తెలుపుచున్నారు.

ఇండియా కంపెనీల చట్టము

జాయింటు స్టాక్ కంపెనీల రిజిస్ట్రేషన్ గారు 1920-21 సంవత్సరములో 1513 లో వచ్చిన యిండియాకంపెనీల చట్టమును 1912 లో వచ్చిన ప్రావిడెంటు యన్యూరెన్సు సానైటీల చట్టమును, యిండియా లైఫ్ యన్యూరెన్సు కంపెనీల చట్టమును చేసినవినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి నివేదికము సంపిరి. సంవత్సరప్రారంభమున 488 కంపెనీలు మాత్రమే రిజిస్ట్రే యయ్యెను. సంవత్సరాంతమునకు 575 కంపెనీ లాయెను. అనగా 90 కంపెనీలు కొత్తగా రిజిస్ట్రాయెను. నివేదికను బట్టి చూడగా వర్తకవాణిజ్య సంఘము లెక్కువైనట్లు కానించుచున్నది. 1918-19 సంవత్సరములో 28యున్న 1919-20 లో 45 న్ను 1920-21 సంవత్సరములో 79 యున్న వర్తకవాణిజ్యసంఘములు రిజిస్ట్రుచేయబడెను. ఇందుగూడ అసహాయోద్యమము రవంతపని చేసెను. ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లాలో 1860 సంవత్సరం సానైటీరెజిస్ట్రేషను అట్టుకొంద రిజిస్టరు కాబడిన సంఘముకటి రిజిస్ట్రేషను సర్టిఫికేటును తిరిగి పంపివేసెను. ఇట్లు ఒకసంఘమువారు మాత్రమే చేసియుండిరి.

మారక మెటులుండినను, ప్రపంచమంతటను వర్తకసరి తగ్గియుండినను, వాణిజ్యము పెరిగెనని నివేదికము తెలుపుచున్నది. ప్రైవేటు భాగస్వాములకంపెనీలు లిమిటెడు కంపెనీలుగా రిజిస్టరు చేసికొనిరి. ఇందువలన మూలధన మెక్కువ తేసికొని వ్యాపార మెక్కువ తేసికొనవలసిన వారియను. కొత్తరిజిస్ట్రేషనులో గంపా, డెల్టారు, కర్నూలు, చిత్రూరుజిల్లాలు పొల్లూన తదు, రాకపోకలు శీఘ్రముగ జరుగునట్లు మోటారుబస్సుకంపె

నీలు పెట్టబడినది. వర్తకసరి బాగుగ జరుపుచున్న కంపెనీలలో అన్నివ్యాములకంపెనీలున్న డి. ఏ. కె. యెలయింపెనీయున్న లక్ష్మీప్రెడింగు యండ్రేయిలు కాన్పూరేషను అనునవి యున్నవి. చివరది బ్రాహ్మణుల ఆర్థికజీవితములు బాగుచేయుటకై బ్రాహ్మణులే భాగస్వాములగుండవలె నను వరకుతో 10 శతల మూలధనముతో స్థాపించబడినది. “మద్రాసు మెయిలు,” “స్వదేశమిత్ర” వార్తాపత్రికలగారు లిమిటెడు కంపెనీలవారుగా మారిరి. “మద్రాసు పబ్లిసిటీ కంపెనీ” పేరట నొకటి స్థాపించబడి “డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్సు” ఆంగ్ల దినపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది.

గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో 4 బియ్యపు మరలు పని చేయుచున్నవి. బక్కింగాము కర్నాటకమిల్లులు బిస్మి కంపెనీ వారికింద నేకమైనవి. మద్రాసులో యిండ్లఅద్దెలును యిండ్లస్థలముల భరీయలును యెక్కువవటచే యిండ్లకు స్థలములును పుదిర్చిపెట్టుటకు మాడుకంపెనీలు స్థాపించబడినవి. ఇవి వచ్చినందువలన అద్దె లేమైన చాకాయనా? లేదు. కంపెనీలవారును యిండ్ల యజమానులును ఏకమై అద్దెలు మరింత పెంచినారు.

జగ్గయ్యపేటలో శ్రీకృష్ణ ప్రామాణ్య కమిటీ యొకటియు గుంటూరు జిల్లా భూశిల్పాడిలో విద్యాసంఘ మొకటియు, కృష్ణాజిల్లా పాలకొల్లులో మాణిక్యం వీరాసామి ప్రామాణ్య కమిటీ యొకటియు, కృష్ణాజిల్లా కైకరంలో విద్యాభివర్ధనసంఘ మొకటియు, పెంటపాడులో యస్. టి. వి. యశ్. హిందూమిడిలో న్యూలు కమిటీ మొకటియు స్థాపింపబడినది. ఇట్టి సంఘములు 48 నుండి, 51 కి పెరిగినది.

పల్లివ ప్రైవేటు కంపెనీలు గతవత్సరముకంటె మాటికి 40 వంతున పెరిగినవి. ప్రైవేటు కంపెనీలుమాత్రము 23 వంతుననే పెరిగెను. పల్లివకంపెనీ ప్రైవేటుకంపెనీగాని, ప్రైవేటు కంపెనీ పల్లివకంపెనీగా గాని మారలేదు. బ్రిటీషు యిండియా కావల స్థాపించబడి యీ గాజధానిలో పనిజరుపుచున్న ప్రైవేటుకంపెనీల సంఖ్య 20 మాత్రమే. 30 కంపెనీలు పనిమాని నేసినవి. ఇందులకు కారణమేమి? దిగువతి సరకులను తెప్పించుకొనుటకు మారకము సరిలేకుండుటచేతను, వ్యాపారము జరుపుటకు తగిన వీళ్లు లేకపోవుటచేతను, కార్మికుల తగాదాలచేతను కొన్ని కంపెనీలు పనులనే వదులని వచ్చెను. 17 కంపెనీలు నష్టము వచ్చియు, సరియైన మూలధనము లేకనున్న యెత్తి చేయవలసి వచ్చెను. మద్రాసు కంపెనీ యొకటి ప్రతిభర మాత్రము 1,14,222 రూపాయలు నష్టము లేకుటచే బలవంతముగ నెత్తివేయించవలసి వచ్చెను. 12 కంపెనీలు రిజిస్టరులో నుండి కొట్టివేయబడెను.

కంపెనీల సంఖ్యయు, దానితోబాటు మూలధనమున్న యెక్కువాయెను. కాని అసలుండవలసిన మూలధనమునకును ఉన్న మూలధనమునకును వ్యత్యాసము చాల కానించుచున్నది. దీనికి కారణము డబ్బు గిరాకీగా నున్న దని కనుబరచుచున్నారు. బ్యాంకింగు కంపెనీలలోకంటె వర్తక సరి కంపెనీలలో చాలడబ్బు పెట్టబడియున్నట్లు నివేదికము దెలుపుచున్నది. దీనినిబట్టి చూడ వాణిజ్యప్రబోధము ప్రజలలో నెక్కువగుచున్నట్లు కానించుచున్నది. ఈ కంపెనీలన్నియు నింతవరకు విశేషవ్యాపారము లెక్కువగ జేయుచుండెడివి. ఇప్పుడు ఇంత మూలధనమున్న పుడు అన్ని వస్తువులను మనదేశములోనే తయారయ్యేదీమార్గములను వర్తకులు శాస్త్రజ్ఞులతో గలసి యాలోచింప వచ్చును. ముఖ్యముగ నిప్పుడు వస్త్రముల సమస్త దేశము నాకర్షించియున్నది. మనదేశములో నెంతయో దూదిపండుచున్నపుడు దాని నంత నునిక్కడ నే దారముగ దీని గుడ్డల జేయు వర్తకుల బెట్టినచో విశేషవస్త్రముల దెప్పించి గడించు లాభము కంటె నెక్కువవచ్చునని వర్తకులుగ్రహింపదగు. జేనికైనను ధనవంతులే సహాయము చేయవలయును. మహాత్ముడు కొరినటుల కొటి రూప్యములు నిచ్చినదియు ధనవంతులే యిప్పుడు విశేషవస్త్రముల బహిష్కరించి స్వదేశములో వస్త్రముల తయారుచేయించగలవారు భాగ్యవంతులే. ఈ భాగ్యవంతులు వర్తకసరిలోనున్న కంపెనీలవారు. వీరు కలచుకొనినచో స్వదేశవర్తకము వెంపొంది స్వదేశాభిమానము హెచ్చె స్వరాజ్యమురాగలదు.

20.7-21 తేదీ లోకమాన్యతాలగంనాథర తిక్కవీరరాజు నాథ స్వర్ణస్థలమున సంవత్సరకోత్సవము గా న పోయె. త్రం 4 గంటలవరకు వాచిత్ర గాత్రస్థల బ్రతివమిటిండు శ్రీమద్భాగవతంబడి. తరువాత బిల్లులు, బిల్లులొక్కొక్క, స్వర్ణస్థలము బిల్లులొక్కొక్క గవర్నమెంట్ పేర డెం డెంకొక్కొక్క గాన రికార్డుతోబాటు విశేషవస్త్రముల యిచ్చి. సమస్తముగాను సు. గ్రాండ్ రోడ్ 455 యి నిర్వహ్యతాల సమస్తముగాను బిల్లులొక్కొక్క.

చెనీ దేవులు, ఏలూరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము.

No. 5380.

అడిగన్ అందు కంపెని లిమిటెడ్, (హాంటురోడ్, మదరాసు.)

Boycott of Foreign Cloth.

Calcutta's Response.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, July 22. In connection with the propaganda for the boycott of foreign goods a meeting was held last evening at Burrabazar under the Presidency of Sirdar Lakshman Singh of Sikh Sangha. The meeting was mostly attended by Marwaris, up-countrymen and Mahomedans. Speeches were made in Hindi and Urdu urging the audience to give up use of foreign clothes.

"Pratap" Defamation Case.

LUCKNOW, July 22.

Dr. Jaitaranath Misra continued yesterday his arguments for the defence in the *Pratap* Defamation Case. After citing evidence in support of statements in the *Pratap* counsel stated that several papers made similar comments on the strength of popular version in spite of Government communication. Counsel contended that the articles dealt with the policy of Sir Harcourt Butler and Kisan movement and if it was defamatory to anybody it was defamatory to the Governor and not Mr. Birpal Singh.

LUCKNOW, July 23.

In the *Pratap* libel case, Hamid Ali, counsel for Birpal Singh, complainant, arguing, pointed out how in the field of economic grievances seeds of political disaffection were sown and how non-co-operators had taken advantage of the Agrarian disturbances. The tenantry were weaned away from their former allegiance to landlords. The accused had taken advantage of the general animosity of the peasantry and of the help of the influential clique who did not like the success of Birpal Singh in his election to the Legislative Council. Arguments will be continued.

Simla Notes.

SIMLA, July 22.

The following is published in the current issue of the Gazette of India—Finance Department:—

It is declared that fees charged in respect of grant or renewal of licenses under Indian Arms Rules 1920 are a source of provincial revenue.

The Department of Commerce prohibit import of weekly Islamic news published by Islamic information, Bureau, London under the Sea Customs Act.

Legislative Department:—Sir Vithaldas Thackersay is elected member of the Legislative Assembly by the Bombay millowners Association vice Mr. Rahimulla Currimbhoy deceased.

Mr. Rustumjee Faridoonji is nominated member of the Legislative Assembly vice Mr. W. E. Maw resigned.

Bangalore News.

BANGALORE, July 21.

Meeting of all Inamdars of Mysore have arranged public meeting to discuss several points raised in recent Government order on the report of the Inam Commission of the 24th instant.

The Mysore Government in a lengthy statement have published the concessions that would be granted to their employees with a view to help them to subscribe to the new Mysore Loan.

A Mysore University prize of value of Rs. 100 will be awarded by the University Council for the best essay in Sanskrit on "Place of Reason in Indian Philosophy" received before 30th June 1922.

Chief Judge and Justice Chandrasekhara Iyer to-day dismissed the possession for transfer of Chintamani Riot case to file of any other Non-Hindu or non-Moslem Magistrate in the State.

The Maharaja of Alwar left the Viceregal Lodge to-day. The Viceroy granted interviews to-day to Nawab Sir Faiz Ali Khan Qazilash and to Raisahib Seth Nathmal.

There was a meeting of the Executive Council at the Viceregal Lodge this morning.

Lady MacLagan left Simla enroute to Bombay. She leaves for England by the S. S. *Narkunda* and will return to India early in November.

Dhoipur State.

SIMLA, July 22.

A foreign and Political Department communique corrects the misleading accounts regarding the recent occurrences in Dhoipur State. Owing to the refractory attitude of the Thakurs of Jhir for some time past towards the Bhoipur Darbar a struggle ensued in which one man was killed and wounded on the side of Thakurs and one wounded on the side of the Darbar. Guns were used on both sides. The statement that the Darbar troops were commanded by a British officer is incorrect. It is understood that operations at Dhoipur were directed by a forest officer in the service of the Darbar who is a European of French extraction. On the 19th July Thakurs asked for armistice and safe conduct to their representatives was granted. The Darbar promised as soon as Thakurs made their submission, their grievances would be examined.

The Dhoipura Fort was occupied to-day by His Highness's troops. The surrender was bloodless.

A Brutal Murder.

BOMBAY, July 22.

Information is just to hand of a tragic incident that occurred on the G. I. P. Railway in connection with the case of the Railway Company that was taken on the line for the purpose of making usual monthly disbursements to the staff employed to the stations of Railway. It is said one pay clerk accompanied by a peon left Bombay with cash chest on Wednesday by North Eastern Passenger in a special compartment and were last seen alive in the midnight of the same day but on Thursday morning when the train reached Pachora Station both were found lying murdered in the compartment and the chest was missing. The exact amount of money that remained in the chest after disbursements enroute is not yet known.

Repalle Municipality.

Solemn Determination to End It.

Manifesto of the Elected Councillors.

(FROM A CORRESPONDENT.)

REPALLE, July 23.

Be it known to all concerned that we the elected representatives of the voters in the Repalle Municipality and our electors and the other residents here in are strongly of opinion that the re-establishment of the Municipality was in itself a mistake and its continuance is a serious error and any further persistence in it would be a very grave blunder. We are all firmly resolved to get rid of this Municipality by all lawful and peaceful means including *Passive resistance* inasmuch as we were compelled to seek election so as to prevent the council being flooded by underlings of the Government and possible oppression of the innocent inhabitants through their instrumentality.

We do not propose to enter the council or help in the perpetuation of the Municipality which we have solemnly determined to end.

B. Gopalakrishnaiah, B. Bapaniah, P. Rambhadrulu, P. Rangacharyulu, M. Gopalakrishnaiah, M. Venkatappaiah, K. Venkatarangam, K. Prasadulu, A. Mamian, K. M. Prasadulu Rao.

Bihar Legislative Council.

PATNA, July 22.

At Bihar and Orissa Legislative Council to-day the supplementary budget was passed without any reduction. Babu Saiva Shankarjya moved that a reduction of Rs. 50,000 be made in the provision of Rs. 75,000 for consumables (clothing) but he withdrew his resolution on the Inspector General of Police exhibiting in the Council some specimens of rags worn by constables.

Swami Vidyanand moved that a commission of nine members be appointed to enquire into the grievance of the tenants of the province. Babu Ambika Prasad Upadhyaya moved an amendment to this that the Committee of nine should consider necessary amendments in Bengal Tenancy Act. The mover accepted the amendment. After some discussions the Hon'ble Mr. Nicholson proposed that the amendment should stand without specifying the strength of the Committee. Rao Bahadur Dwarka Nath demanded an assurance that the Committee should have non-official majority and that both landlords and tenants would be properly represented on it. This assurance being given the amendment as moved by the Hon'ble Mr. Nicholson was carried. Babu Ambika Prasad Upadhyaya then moved resolution that the Government of India be requested the opinion of this Council that unsatisfactory working of the Bengal and North Western Railway and the grievance of Indian passengers caused by the same be enquired into. The resolution was passed.

The Hon'ble Mr. Sachidananda Sinha, President, Bihar and Orissa Legislative Council was at home to his friends yesterday to meet the Hon'ble Mr. Whyte, President, Legislative Assembly. A large number of officials and non-officials were present and it was a grand success.

Labour Unrest.

CALCUTTA, July 22.

About 150 men of Rattan Cotton Mill, Serampore have struck work. The Mill had recently to be closed for four and half days owing to lack of yarn and men demanding wages for periods. Work was suspended. They were offered two days pay which they refused and struck. One day's strike also occurred in Banga Luxmi Cotton Mill, Serampore. Employees demanded 75 per cent increase, also that there should be no deduction on account of sickness. On management promising to pay same rates as other mills and to allow full wages for sickness on production of medical certificate men resumed work.

Bar vs Bench.

Strained Relations.

CALCUTTA, July 22.

At the High Court to-day before Justices Chatterjee and Pearson an application was made on behalf of Mr. Rabindra Chandra Chatterjee, a pleader of Dacca for quashing the proceedings pending against him under Section 14 of the Legal Practitioners Act. On the 15th June the petitioner filed before the Fourth Subordinate Judge of Dacca a plaint respectfully stamped and assent permission of the Court to put in defect court fee stamps. The following day the Sub-judge in refusing the prayers was said to have used some rude expressions and called his peon to turn the pleader out of the Court. The pleader went to the Bar Library and informed other pleaders about this incident with the result that the pleaders resolved not to appear before the Fourth Subordinate Judge. The Pleader also instituted a criminal case against the subordinate judge before the Magistrate. The pleaders having completely boycotted the Sub-judge's court work of that court suffered and the subordinate judge issued proceedings against 24 other pleaders under Legal Practitioners Act for failing to attend the Court when cases were called in which they were engaged. Their Lordships issued a rule.

Higher Salaries.

Another Protest.

BOMBAY, July 22.

The Hon'ble Sir Dinshaw Wacha, President of the Western India National Liberal Association, has sent the following telegram to His Excellency the Viceroy and the Secretary of State for India:—The Council of Western India National Liberal Association emphatically protests against the proposed increments in emoluments of All-India Services as inferred from recent replies of the Secretary of State in Parliament. They are of opinion that any further increments in emoluments of higher services would be unjustifiable and that no action would be taken before the question is fully discussed in the Legislative Assembly.

The Mail Steamer *Naldora* with outward mails of the 14th instant arrived Port Said on the 20th instant.

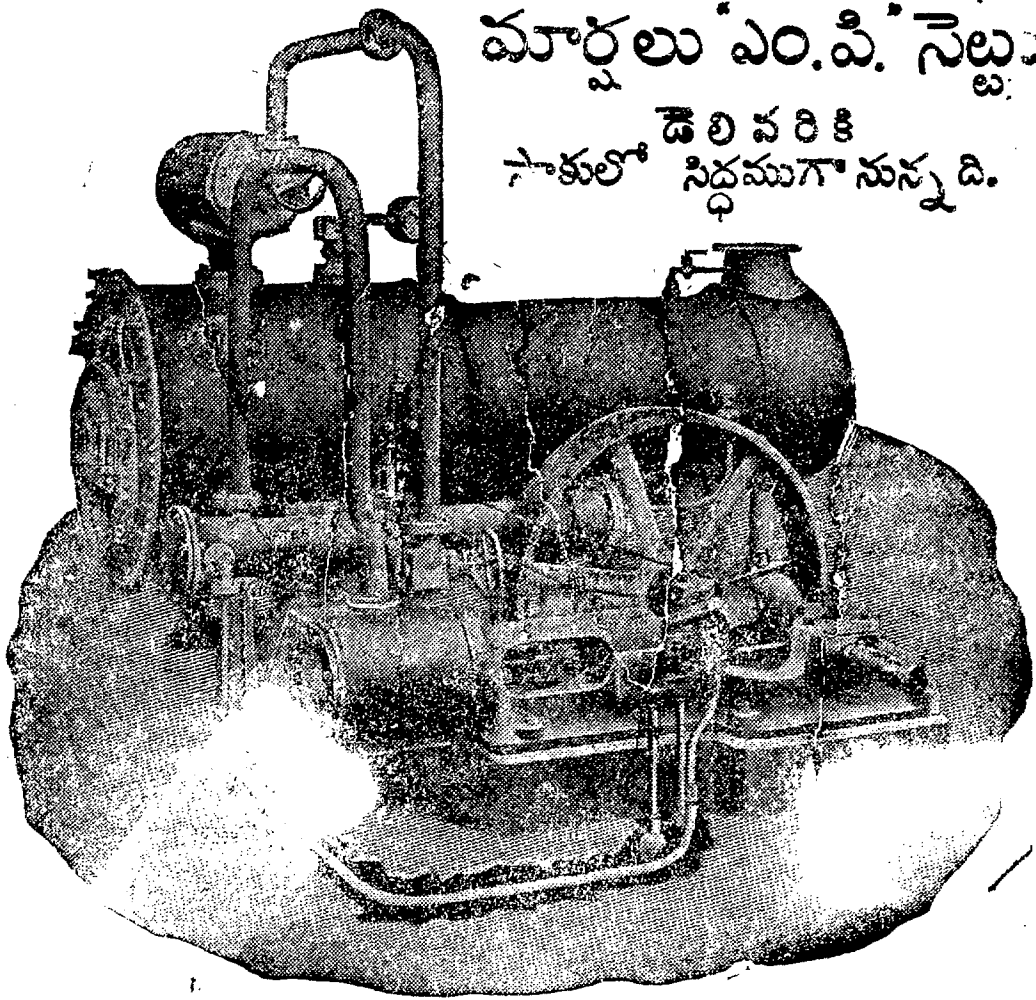
Dharwar Shooting Case.

Examination of Witnesses.

(ASSOCIATED PRESS.)

DHARWAR, July 22.

The Court commenced at 11-30 a.m. One hour recess was given for Friday prayers for Mahomedan accused. The accused complained about one witness that he was drunk and shaking and requested the Court to note it. The Court refused to do so remarking that *people are allowed to drink*. When the next witness was being examined the Court again asked the accused how they knew the last witness was drunk. The accused stated they smelt him when he came to them to identify. The Court then passed an order that it was not necessary to note as the last witness gave intelligent answers. Two witnesses gave the whole story of shooting for prosecution, one a second sub-inspector and the other a constable. The second sub-inspector identified only five accused. The second sub-inspector was reported in a meeting for Swarajya Fund. He said speeches were made about Swarajya fund. It was pointed out Government was bent upon crushing non-co-operation by repression. Half an hour later a constable from the police station came to call him as there was disturbance near a liquor shop. He asked him to manage as he was engaged in taking report. The constable returned the situation was serious. So the second sub-inspector left immediately, came to liquor shop and saw people creating a row pelting stones. He asked the people to disperse. The crowd did not listen. The bamboo mat on the verandah of the liquor shop was set on fire and it was extinguished by the police. He went to the police station and telephoned to the District Superintendent of Police informing of the disturbance and asking to send an armed party with cartridge. He saw the mat again on fire, went to the shop and extinguished it again. He asked the mob to disperse. The crowd did not listen and again pelted stones and threw dust into his eyes. Again he returned to police station and went to Shivalingappa's house. He was not there. He went home, put on his uniform and came to the police station with a revolver. He, Shivalingappa and the police party that arrived proceeded to the liquor shop. The people shouted "Here comes Shivalingappa, who sent two volunteers to jail. Kill him and set fire to the shop. Repeat Malegaon incident." He and Shivalingappa asked the people to disperse. The people did not listen. One caught hold of the barrel of the gun of a constable who fell down senseless. The people were warned to disperse lest fire will be opened. The replied "Do whatever you like. We are ready to be martyrs." Thereupon Shivalingappa ordered to fire. Constables fired in the air. People again rushed saying "fire was blank". Shivalingappa again under compulsion ordered fire. Again there was firing. People dispersed. Shivalingappa with his party returned to police station. After a time people brought kerosene light and placed it near the shop. Again people seeing dead bodies came upon the police throwing stones. Shivalingappa again ordered fire. There was fire again. After a while the District Superintendent of Police, Assistant Superintendent of Police and District Magistrate arrived at the police station. All people cleared after the last firing. All officers went to the liquor shop and found two dead bodies and one man lying seriously wounded just on the point of death. They found numerous stones and tiles lying near the shop. Money in the shop lay scattered. Dead bodies and the wounded man were sent to the Hospital. Panchanama about the state of shop was made. A Police Inspector deposed that he was present when judgment in Khushaf Volunteers case was delivered. About 1000 people assembled there. He heard that stones were thrown at D. S. P's motor when starting. He returned to the Police Station at 3 p.m. and saw three thousand people assembled on the road from a brassy shop to Jakin Well throwing stones at drunkards coming out of the liquor shop and saw one Parsee in a tonga going towards the district Court being pelted. All shops were closed except the brassy shop. People were pressing the shop-keeper to close it. He found the brassy shop attacked with stone and stick. He asked the people near the brassy shop to disperse. People stopped back but said "Let it be little dark then we shall see". There was a great rush towards the liquor shop. So he was asked to go there and was told that 2 or 3 police men were shut up in a toddy shop. Witness placed 2 constables near the brassy shop and with 2 others went to the liquor shop. A big crowd were throwing stones at the liquor shop. Witness with the constables went to the verandah of the liquor shop when he was hit with one or two stone and saw stone falling just near him and also on the roof of the liquor shop. His constable also was hit. Witness with the constables entered the liquor shop. A heavy shower of stones fell upon the shop. So the doors were closed. But they gave way to when a big stone hit them. Witness with his constables took shelter in some corners of the shop. Witness heard a loud shouting outside. Stone throwing also increased. Persons inside the shop could not come out and fearing their lives witness ordered the 2 constables to load their guns and fire on the men if they entered the shop. Then the Police party arrived, stone throwing lessened and witness with 2 constables joined the party outside. The people were asked to disperse but they did not move back. Bamboo mats in the shop were set on fire. But the party extinguished the fire and pushed back the crowd which refused to move and threw stones and shouted "Set fire to Police Kachori and Liquor shop". The party had to move back and stone throwing increased. Mr. Shivalingappa came there with 25 constables both armed and unarmed. They tried to push back the crowd when there was continuous stone throwing. One constable Bhaji was hit with a stone on the chest. He was taken to the Police Station. Mr. Shivalingappa asked the people to disperse when he was hit by a stone on the forehead. Mr. Shivalingappa ordered to fire in the air. The people moved back a little and said there was no more in the guns. Again the people came on and threw stones. The Police party retreated 12 or 13 yds. Mr. Shivalingappa again warned the crowd but they did not move. He again ordered firing. This time was ordered to fire the crowd and moved back and stood near the Jakin Well. While the Police party returned to the crossing near the Police station the crowd again came with kerosene light which was placed near the toddy shop and said "Burn the shop" with Shivalingappa, burn kachori and shop and threw stones. Mr. Shivalingappa again ordered the people to disperse threatening to fire. But the people rushed forward a third time. Again there was firing when a people went away. Ten minutes later D. S. P's motor arrived.

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పేంగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

1806

మార్వలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్టాక్ట్: బెజవాడ, తిరువూరు.

నెం. 9, నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీరిధిమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగనున్న
మొత్తం రెండు 0-10-0 అనాము.

మోహినితైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరతైలము

కల్పి 1-8 0-6-0

పండ్ల పొడి

కల్పి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం పిల్ల,

బొంబాయి - మదరాసు.

జతంకనిగ్రహ మూలము

ఇది లోక ప్రసిద్ధమైన మూలము వీరిధిమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగనున్న
మొత్తం రెండు 0-10-0 అనాము.

తక్షణము

మా రొక్క మందుల వాడతాంబు వాగ్గిని పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,

జతంకనిగ్రహ మూలము, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఓటో మోహిని

2833

మీరు ఇంటిలోని వీరిధిమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగనున్న
మొత్తం రెండు 0-10-0 అనాము.

రోబినియా తైలము

వీరిధిమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగనున్న
మొత్తం రెండు 0-10-0 అనాము.

ఓటో మోహిని ధర బుద్ధి 1-8 రూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-0

రోబినియా తైలము ధర బుద్ధి 1-8 రూ 1-0-0

Shyam & Co, 9, Bander st, Madras. పి.యం కంపెనీ, రి బందరువీధి, మదరాసు.

Telephone : No. 291.

Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

2413

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots,

Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

మదన కామేశ్వర లేవ్యము

యీ మిక్కిలి వీరిధిమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగనున్న
మొత్తం రెండు 0-10-0 అనాము.

వనాపధి నర్సరిల్లా

రక్తహీనతకు రక్తముయొక్క అవశ్యకతను పూర్తి
చేయించు శిల్పముగాంచి. ధర 1-12-0
ఇండియా పోస్టాఫీసులో ఎచ్చటి వైపున కనెక్ట్ చేయవలెను
పులికాట్ నా మంజూరు. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫననవాడి బొంబాయి.

తె.జ.పూ.శా. ఆర్. ఎన్. కట్టె
4-8-20

దుర్గతినామ సం||రం ఆషాఢ బ||౪, శనివారము

శ్రీ జగదంబాస్తుతి

(వెదురుమూడి కేమగిరిరావుగారు.)

(గేయము.)

- శ్రీశైలవాసిని, భ్రమరాంబిక, శ్రీదేవి, వాణీ, కరుణామయి, ఓశైలరాజపుత్రి, శాంకరి, ఓవీజనపాపని, జనని. శ్రీ. 1. భువనేశ్వరి, త్రిభువనాధినాయకి, పూతచరిత, భూతజాలరక్షిణి, దివిజమానినన్ను తవరజాంబుజ, దేవదేవి, జగదీశ్వరి, ప్రోవవే. శ్రీ. 2. శ్రీదేవివై సిరుల నొసంగెదు శ్రీశారదాఖ్య విద్యనిర్మల ప్రదుగ్ధవై చెండెద నసురుల ముగురమ్ములు నీవే జగదంబకొ. శ్రీ. 3. శ్రీహరి యురస్థులపీఠంబున శ్రీశంకరుని అగ్రాంగంబున శ్రీపద్మసంధవు ముఖసీమను చెలగి జగములను నేలెడితల్లిని. శ్రీ. 4. మాతృరూపిణివి ప్రకృతివి నీవే పితృరూపిణివి పురుషుడవీవే అఖిలమునకు సాధారణుతమగు అనంతమూర్తివి అంబా నీవే. శ్రీ. 5. తల్లిదండ్రులకు విద్యలవై తల్లికి దయమొండగుటయు సహజమగుటవే అంబా యను గోవత్సములనే హా జగన్మాతా యని చీరెద. శ్రీ. 6. అనారతము మమ్ములపథంబున నడిపింపగ, నిహవరసుఖంబులను, నిశ్చలమగు మీపాదభక్తిని, సిరియు, నాయువారోగ్యము, వేడెద. శ్రీ.

స్వరాజ్య రథోత్సవము

(బ్రహ్మశ్రీ బలిశేషల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారు)

మ. జలసంధై యరుదెంచుచున్నది స్వరాజ్యస్థందనం బెక్కి భారతధాత్రిశ్వరి, విశ్వరూపిణి, జగద్రత్నార్థ ముద్యజ్ఞయ ప్రతిరావోరు ఘనసంఘమాయతదిశాప్రహ్లాదితో, మాళిగం యుతపాస్తాంబులై, భరించుటకు రంజి భారతీయప్రజా! శా.దా.బె.కె నాగపురిమఘ ప్రబులధ్యావాటికల్ గ్రామసంఘాటంబుం దరిశేరెం దేరు, విజయాంకసౌరకందైన ఘంటాటంకారము మ్రోగుచున్నయది, రాటం బల్లదే కేతనం బాటాపించె, రథాగ్రసీమం జనుడెం చాంద్రావనీబాంధవుల్! శా.దా.దా గోకుల లోకమాన్య లమరత్నంబుందియన్ బాంధవ ప్రాదుర్భావముతో నభంబున విమానాయాఘ్రులై, విశ్వధాత్రిదేవిం దరిసించి, నిందిరతిథక్తిం దివ్యగంగాంబువుం బాదార్థ్యంబునొసంగి, సందరవనీమందారపుం దామముల్

ఆంధ్రకవిత

(గర్భాం అప్పారావు గారు)

దేశభాషా కవితలను దెగడు నాంధ్ర కవితరాజసరేంద్రుని కాలమందు మంజువాణియై లావణ్యమహిమచేత

వఱలి వాగనుకాసను పజ్జఃశేరి ప్రబలినిర్మలవాక్యముల్ పలుకఁ దొడఁగ. క్రమత నభివృద్ధిపొంది సంస్కరణ మొంది సోమిదమృతయై యమిత ప్రస్తుతులఁ బడసి కనదభినవాన్వయంబున ఘనత కెక్కి రాజసంభావిత్వాగ్ధ గౌరవము గలిగి నవరసయుతయయిన నవరత్నముల నొప్పి సురుచిర నిఖిలాంకార శోభితయయి హంసకథ్యములు చెలంగ నవరతము మేఖులూపంజులారవామృతము లాలయ దళభాటంకములకీచి తనరుచుండ ముందు రతనాల ముంగర ముద్దులూలక విమలచంద్రసూర్యప్రభల్ -వెలయుచుండ నల కవిబ్రహ్మ తీక్ష్ణ-నాశ్రయించి పరగఁ బంచమవేదంబు ప్రస్తుతించి ఘనయశంబును గాంచె నీకవిత ఘనత. ప్రపథగ్రంథకర్త శ్రీనాథుడండ నుండి శృంగారరసములు నిండఁ జేసి ధనమదాంధులఁ జేక తనరుభక్తి రసము లొల్కు-పల్కులఁ బోతరాజుఁ జేరి నన్నె కెక్కి వెలసెను నీయమ్మమిన్న కొన్ని నాల్గిటు జీవించి క్రొత్తక్రొత్త సాంపులనుగూర్చికొంచు సుస్థోకయగుచు కృష్ణరాయు నభ నలంకరించి ముద్దు పల్కులాడిశేషులనేర్చి పరమదశను బొంది కవిగండవెండేరమును ధరించి జయజయధ్వానములతోడ సంచరించి ప్రబలివెలసెను నన్నూరు వత్సరములు పిదపఁ బసఁచెడి తీర్థించి విలువగనక గ్రామ్యభాషాభిమానులఁ గాంచెదలఁచి యచట 'కస్తూ' 'ఇస్తూ' అనెడు మోటు పల్కులను వించును బిత్తాపంబు నొంది వృత్తనియమంబు నీట గల్పియు నమూల్య కనదలంకారవిరతి దొంగలకొసంగి పూర్వపాదసయంత గోల్పోయి తిరిగి నవనాగరక కవీశ్వరులఁజేరి మాతృభాషను నింతలో మఱచిపోయె 'హేతు'లను 'జాకట్టుపట్టు'లను మొత్తంబెట్లు ద్రాక్షాపాకములను విడిచి 'విస్మి-బ్రాండిల' మేక్కును 'విజిటు' చేయ వలెను నేగ'పాస్తాకీ'ను'వద్ద కనును ఏగి 'వైస్సీ'య వలెనను నెంత లేటు చేసే'పూల'చు న్యదేశీయములను వాడి తనదుపాండిత్యము బయలుపఱచు వెదఁగు కృత్రిమరత్నముల్ తొడిగి తొడిగి యెప్పుడు కేవలకల్పనయే గుణంబు గాగ నరల్లి యెవరినేన్ గొణించి సిగతలేక సామాన్యాకృతినిధించి నలు నైపుఁలరుచులచేఁ బరిభవిల్లి శ్రవణ భూషణాలంకార రహితయాయ కనఁగ బూర్వమువాసిని యనఁగనొప్పె ప్రభువులెవ్వరు తన్నుఁ జేరంగనీయ వంద నువ్వోగు లెల్లరు చండవీటు ణములఁజూచిపోనాడఁగములనిట్టి వెన్నె భరియించుచందయై యెందురక్షణంబు గానక సంచరణంబుచేసి తలఁచుచున్న దకట కవిభావభూటి!!

ఆధునిక నాటకములు నాట్యశాలలు

(కమలాకాంతమిశ్రుని వ్యాసమునకు తెలుగు)

నాటకశబ్దము నటధాతునివ్వన్నము. నటధాతువునకు నృత్యముచేయుట అర్థము. ఇంగ్లీషున నాటకమును డ్రామా యందురు. డ్రామా యనుమాటకు సంస్కృతములోని నాటకశబ్దమున కంటె రూపక మనునది మిగుల నుపయుక్తముగా నుండును. డ్రామా అనుదాని మూలార్థము నిట్టిదియే. ఇతరజనుల క్రియా కలాపములను అనుకరించుటలో 'అనలు జనులే ప్రత్యక్షముగ వచ్చి పనిచేయుచున్నారా' యనునట్లు అనుకరింపఁబడును గనక డ్రామాయని పేరువచ్చినది. జూలియసుసీజరు నాటకమునందు ఆపాత్రమును ధరించినవాడు సాక్షాత్తును జూలియసు సీజరువలె నే యుండును. ఇతరుల ననుకరింపఁజూచుట సాధారణముగా మనుష్యమాత్రునకు అలవాటు. బాలకులు తమతమ తల్లిదండ్రులను సర్వవిధముల ననుకరించుచుందురు. ఇటులేనే కొద్దివార గొప్పవారిని అనుకరించుచుందురు. నాటకముల యుత్పత్తి మనుష్యులస్వభావము ననుసరించి జరిగినది. కాని ఒక్కవిశేషము మాత్ర మున్నది. నాటకములలో కేవలము పాత్రలక్రియాకలాపములు మాత్రమే ప్రదర్శింపఁబడుచుండుటలేదు. మనుష్యుల హృదయములకు భావనలుగూడ ననుకరింపఁబడుచుండును. ఇతరుల సుఖదుఃఖములు కేవలము తనవని భావించుకొనఁగలిగినశక్తి యుండినగాని భావనలు అనుకరించుటకు వీలుపడవు. ఇట్టిశక్తి నే సానుభూతియను పదముతో మనవారు వ్యవహరించుచుండురు. ఇయ్యది స్వాభావికముగాని కృత్రిమము కాదు. నిజమును చెప్పులసినప్పుడు ఈభావమువైసే మానవ సంఘ సుస్థితి ఆధారపడియున్నది. సానుభూతి లేకున్నచో మానవసంఘము భిన్నభిన్నములై యుండెడిది. ప్రస్తుతము నేను చెప్పదలచినది—నాటకముల మూలరూపము మనుష్యుని ఆంతరంగికప్రపంచమున మాత్రమే యున్నదనుట. బాహ్యమున తద్వికాసము మాత్రమే కలిగినది. నాటకమున నటుడు ఇతరుల కార్యముల ననుకరించును. దీనినే ఆభినయ మందురు. ఆభినయము ప్రత్యేకముగా నొకకళ. భావగాంభీర్యముల నావిష్కరించుదానిని కళ యందురు. ఏకళ యందైనను సరియే నైపుణ్యము నార్జించుటకు చాల శ్రమపడవలయును. కనుకనే అనుకరణము మానవసామాన్యకృత్య మైనను నాట్యకళయందు నైపుణ్యము నార్జించుటమాత్రము సర్వసాధారణము కాఁజాలదని ఎఱుంగవలయును. నాటకము నాట్యకళ - వీనికి పరస్పరసంబంధము కలదు. నాటకమునకై నాట్యకళ యావశ్యకము. కాని నాటకము ప్రత్యేకకళకు చేరినది. నాటకమునందలి ఇతివృత్తముచాహ్యజగత్తు నకు ప్రత్యక్షగా నొనర్చుట నాట్యకళయొక్కకృత్యము. నాటకములను కావ్యభేదములనుగానే పరిగణించి దృశ్యకావ్యము లని మనవార లనిరి. కాని ఈ దృశ్యకావ్యములలో కవి తన కావ్యమును ప్రత్యక్షముగ ప్రదర్శింప వలనులేదు. ఆతనిశాస్త్రాబును భూమికాధరులద్వారా వెల్లడించుచుండును. కనుక నాట్యశాల బాహ్యశరీర మనియునుగని తదాత్మయనియును చెప్పనొప్పును. ఇంగ్లండువారి నాటకముల ప్రాచీనస్వరూపము మనకు మిస్సే, మిరాకిల్, అను నాటములందు లభ్యమగును. ఈనాటకములలోని యితివృత్తము మతసంబంధమైనది. లైబిలులోనుండి గాని అధవా ఇతర పుక్కిటిపురాణములనుండి గాని ఏదో విషయము ఇందు ఆధారముగానుండును. భరతభండమనందలి నాటకములలో, వైని పేర్కొన్న నాటకకత్తులలో జేన్మదగినవి అశ్వఘోష మహాకవి నాటకములలో మెక్కురభావము. ఈతని నాటకములందు శ్రద్ధబుద్ధి కీర్తి మున్నగు నర్థములును, బుద్ధమాధ్యతామ్య కాండిన్యాది మహాత్ములను పాత్రరూపమున రంగభూమియం దవలరింపఁజేయఁబడిరి. ఇట్టి మతవిషయిక నాటక

ములలో నిగ్గండువారు హాస్యమునుగూడ నుపయోగించిరి. వైది పేర్కొనిన నాటకముల యాధారముననే ప్రస్తుతనాటకములు రచింపబడినవి ఎఱుంగదగును.

1560-1588 వఱకును నాటకములకు వైశేష్యము. ఈకాలపు నాటకము లాకవిధమువి. 1573 నుండి నాటకములు నాటకకాలము ప్రవర్తనములు కావించెను. 1573 లో అల్ల అప్ప లిద్దరు పేకరులకు ఇంగ్లండులోని సమస్త సంగములందును నాటకముల ప్రవర్తనము నధికారము లభింపగా వారు 1573లో బ్లాక్ ప్రెస్టర్లు ధియేటరు అను పేరున నొక కాలను స్థాపించిరి. 1580 నుండి 1891 వఱకును నాటకములయు నాట్యకాలములను నభివృద్ధి యందుకొనెనుగ నుచునునే వచ్చినది. ఆకాలపు నాటకకర్తలలోకి లిల్లి, గ్రీన్, లాజ్, మాస్కో మున్నగువారు సుప్రసిద్ధులు. ఇంగ్లండులో జూన్యిభ్యంత నాటకకర్త యని పేరొందిన షేక్స్పియరు కూడ అప్పటివాడే. షేక్స్పియరు నాటకకళా పాఠమును గాంచువఱకును తన వైఖ్యమును ప్రవర్తించెను. షేక్స్పియరు కేవలము నాటకరచయితమాత్రమేగాక నటులలో భాను నొకఁడై నాట్యకళకు అసామాన్యమును అప్రత్యక్షముననుగ ప్రతిష్ఠను కూర్చెను. 1599 లో గ్లోబు థియేటరు స్థాపితమైనది. అప్పటి థియేటరులకును ఇప్పటివానికిని ఆకాశ పాఠాశ్రమల వర్సంత వార గలదు. అప్పు డిప్పటివలె పర్వాల గాని, సమస్తములను ప్రవర్తించు గల ఇతర సాధనములుగాని లేవు. షేక్స్పియరుని తరువాత నాటకముల కవనతరత సంభవించినది. మొదటి చాల్డెసు కాలములో ననగా నిగ్గండున రాజ్యవిప్లవము జరిగిననయమునందు - నాటకములకును నాట్యకళకును విశేషముగ పెగగొట్టినది. థియేటరులన్నియు మా ని కే యలబడినవి. ఆకాలము నిట్టి వేడుకలు చరిత్రమాచణలుగా పరిగణితములయ్యెను. పిమ్మట రెండవ చాల్డెసు పరిపాలనము ఆరంభము కాగానే తాత్కాలికసంఘమునకు గల అసామాన్యములు నాటకముల కెక్కువఱగినవి. దీనికి తగినట్లు ప్రాముఖ్యత నాట్యకళా ప్రభావము ఇంగ్లండువారి నాట్యసాహిత్యమున కారవృత్తి సుమార మాకర్షించినది. కనుకనే కన్నులు దేసిన మాకియరు మున్నగు నాటకములకు-అనువాదములు ఛాయానాదములు భావానువాదములు-మున్నగునవి ముఖ్యముగా జయలవెదలినవి. దైవద మహాకవియే అంగ్లేయుల నాటకములకు స్వతంత్రవికాసమును నెలకొల్పినాడు. ఆతని తరువాత గోల్డ్స్మిత్తు కేరీ డన్ మున్నగువారు భాగ్యుని గడించిరి. ఈయనక గడిచిన వెంటనే ఆంగ్లం నాట్యసాహిత్యమున నవీరంగము ఆరంభ మగుచున్నది.

19 వ శతాబ్ది ప్రారంభములో నెపోలియను పరాజయము నొందిన పిమ్మట ఇంగ్లండుయొక్క ప్రభుత్వము సుప్రతిష్ఠితమైనది. తరువాత వాణిజ్యము నభివృద్ధిచేయు ప్రయత్నములు జరిగినవి. వాణిజ్యమునకు నిలయములు నగరములు కావున జనసంఖ్య నానాటికి నగరములందు వృద్ధికాజొచ్చెను. జనసంఖ్య వృద్ధితోఁబాటు నాటకకాలల వృద్ధియును జరిగినది. ఇంతవఱకును ప్రాదుర్భావి శ్రీమంతులు మున్నగువారు మాత్రమే నాటకముల జూచుటకు పోవు నాచార మున్నను ఈ మార్పు జరిగినప్పటినుండి సాధారణులగు పాటకజనులు వైతము నాటకముల జూచుటకు పోసనారెవ. ఇట్టి మార్పుననే నాటకములకు నాట్యకళకును అర్హతమగు గున్నతి చేకరినది.

ఆధునిక నాట్యసాహిత్యమునందు తొలి నాటకకర్త డి. డబ్ల్యూ. రాబర్టును అను నెరుడు. ఇంగ్లీషునందు కామెడీ లనియును ట్రెజిడిలనియును నాటకములు రెండువిధములుగా నుండును. రాబర్టును కామెడీ నుద్ధరింపఁ బ్రయత్నించిన వాడు. ప్రిన్స్ ఆఫ్ పెన్సి థియేటరు స్థాపించిన డిన్ క్రాఫ్టుగారు నాట్యకాలములో స్వాభావికదృశ్యములను ప్రవర్తించు మిక్కిలి పరిశ్రమ నొనర్చెను. 1897 లో నితనికి 50 వీరుదము ప్రదత్త మైనది.

ఈ కాలమున లీజియము థియేటరులోని సుప్రసిద్ధులందు హెన్రీ ఇర్వింగు రంగమంచముఁ బ్రదర్శనార్థ మధిరోహించెను. ఈయన షేక్స్పియరుని వెనిసు నాటకమునందు, మైలాకు షాత్రమును నైకొనెడివాడట. అదివఱకు నటు లన్ని సవమానా స్పదముగా నుండెడిది. కాని హెన్రీ ఇర్వింగు ప్రదర్శనము చేయునప్పటినుండి ఆహ్వాన్య మంతరించి నటుల కకమాన గౌరవము లభింపసాగినది. 1895 లో ఇర్వింగునకు వైటు అను వీరుదము లభించినది.

ఈతని కాలమున నిగ్గండు సుకపు లనేకులకు ఆవాస స్థానమై యుండెడిది. వారిలో పెక్కురు నాటకములను రచించిరి. కాని అవిరంగస్థల ప్రదర్శనమున నెక్కుడు సాఫల్యమునొందగలిగినది కావు. మొకరేడీ ఆనునతఁడు త్రొనింగు నాటకములను

ప్రదర్శన మొనర్చుటకై సుమహత్పరిశ్రమను నొనర్చెను. కాని అది అయిదురాత్రులకంటె నెక్కుడు నచ్చినదికాదు. టెనిసను వ్రాసినది కన్ ఆండ్ బాక్స్ అను నాటకమును ఇర్వింగు ప్రదర్శించెను. కాని అదియు నంతగా గణన కెక్కలేదు. కనుక ప్రెంచివారి నాటకపద్ధతుల ననుసరించి అంగ్లేయులు నాటక ప్రదర్శనములను గావించ మొదలుపెట్టిరి. ప్రజలలోఁ గొంత యానకూల్యాదములు సంభవించినవి.

పిమ్మట మనమొకసారి ఆకాలపు నాట్యకాలమును స్మరింతుము. డిన్ క్రాఫ్ నాట్యకాలమున్నతి విషయమునకు జాలి పరిశ్రమించెనని తొలుత వ్రాసియుంటిమిగదా. ఆతఁడు తన పరిశ్రమముచేత నాట్యకాలమును మనోరంజకములుగను గొప్పవారు వైతము తమంత తాము ప్రదర్శనములందు పాలుగొనఁదగినంతటి యోగ్యములుగను చక్కఁజేసియుంచెను.

ఇంగ్లండుయొక్క రాజపరివారమునకు చెందిన వారిలోఁ గూడ ననేకులు అభినయకళాప్రవీణు లనిపించుకొన్నవారు గలరు. నాటకముల ప్రదర్శనముల విషయము నిట్లు ప్రతిష్ఠితములైతము సాల్వోనుచుండుటచేత నాటకప్రదర్శనము దినదినోన్నతి నొందసాగినది. భక్త్యములగు భవనములు-విశాలమగు రంగభూమి-ఆహ్లాదకారకమగు సంగీతము - ఆశ్చర్యజనకమగు దృశ్యములు-చిత్రకర్తకము లగు నభినయములు - మున్నగు నాటకప్రదర్శన సామగ్రివైభవమును పరిష్కృతమును అసాధారణమును నగు యతస్సును సాత్వాత్మ్యం నాట్యసాహిత్య ప్రపంచము ఆర్జింపఁ గలిగినదయ్యెను. (నశేషము)

గ్రంథవిమర్శనము

అపరాజితః—ఇయ్యది సుప్రసిద్ధు లగు ఆంధ్రప్రచారణీ గ్రంథనియమువారిచే ప్రకటింపబడిన 27-వ నవల. గ్రంథకర్త చి. రామారావు కామేశ్వరరావుగారు బి. ఏ. ఇతివృత్తము వైద్యశాస్త్ర మతఃసంస్కర్త బంధుబంధము. జయిన రాజుల పరిపాలనమున వీరశైవులు మతసాంఘికాదివిషయములందు కడు నీచముగా చూడబడుటయేగాక పలుకష్టములకుగూడ పాలుపలుపబడినను చరిత్రాంశ మిందు వివరింపబడినది. ఇందు తరువాతములు యువరాజు - కవిరాజు - వీరవైమునతయగు నపరాజిత. యువరాజు రాజ్యత్యాగమునకైన సంగీకరించెను గాని అక్రమమునకు లోబడి నిరపరాధులగు శైవుల మామూలవలెనను పితృత్యాను నెరవేర్చు సంగీకరింపలేదు. కడవరకును నీతని ధీరోదాత్తత చక్కగా కనుపరుపబడినది. కవిరాజు సుగుణాధి. సమగ్ర స్వాధీనత్యాగి, పరపితృత్యాగిజీవనము. కథ చాల చమత్కారముగను నీతిబోధకముగను ఆకర్షకముగను నొప్పుచున్నది. శైలి చురుకుడునగును. పేరు 1-12. . నలయువారు “ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనియము రాజున హేంద్రవరము” అని వ్రాయవలెను.

హె వెన్ను అన్వేయిల్లు:—“ఇయ్యది సర్వజనోపయుక్త మగు పుస్తకమాణికవ్యము. ఇందలి ప్రతిపదమునును అమూల్యము. జ్యోతిషశాస్త్రముని ప్రజలవంధియను మాయాపులకు పదులు పాతకుల నమర్పించి వారు చెప్పెడు కల్పమాటల నమ్మి మోస పోవువారికిది కల్పతరువు. ఇతరులసహాయమేమియు నక్కరలేకుండ-బాలకము జన్మశత్రువులను మున్నగువానితో పరిచేకుండ-ఏనెల కానెల కలుగుల భావిఫలమును-ఎవరిమట్టుకు వారు-కడు సులభముగా చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతిపదమునును ప్రతివారికిని బాగుగా బోధపడునట్లు సుప్రసిద్ధమగు “కళింగ అన్వేయిల్లు” యజమానులగు ప్రొ. డెన్డరు ప్రకాశరావు గారి గ్రంథరాజము నాంగ్లభాషయందు వ్రాసి మహాోపకార మొనరించినది. నెలవెలందుచూపాయలు. ఒక నెలకు-ఒకవత్సరము నకు-పదివత్సరములగూడ ఫలమును వ్రాయువిధాన మిందువివరింపబడినది. జాతకము లేనివారికి పేరునుబట్టి నక్షత్రమును నిర్ణయించుట - ఏ నెలలో ఏగ్రహము అధికారమున నున్నదో నిర్ణయించుట-ఆయాగ్రహములయాజమాన్యమున కలుగు ఫలములు-రాశిస్థలము-పేరులనుబట్టి రాసుల నిర్ణయించుట-నక్షత్ర మెంత కాలముండునో నిర్ణయించుట - నక్షత్రసాదననిర్ణయము - ఆయా రాసులను బట్టి మనుజుని స్వభావమును నిర్ణయించుట-మున్నగు నవి దీనియందు వివరింపబడినవి. 13-9-1920 మొదలు 12-10-1931 వరకు ప్రతి తెలుగునెల మొదటిరేపికి అనగా శుద్ధపాడ్యమికి సరియగు యింగ్లీషు తేదీయును ఆనాడు గల నక్షత్రమును తెలుపు పట్టిక దీనితో చేర్చబడినది. సూర్యచంద్రనాడులనుబట్టి మరణ కాలమును నిర్ణయించుట - శుభకార్యప్రారంభమునకు అనుకూల కాలనిర్ణయము - దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన పనులు నిందు

వివరింపబడినవి. ఒకరిసహాయ మవసరము లేకుండ తెలియవలసిన విషయములన్నియు దీనియందుగలవను టితోయేర్పాకై గారు. నలయువారు “మే నేజును, యికుస్తాను డిపార్టుమెంటు, ది కళింగ అన్వేయిల్లు” లో, నోడవరం, విశాఖపట్టణము జిల్లా నుదరాసురాజధాని” అని వ్రాయవలెను.

* * * * * పరిమళద్రవ్యములను జేయుట:—గ్రంథకర్త. వి. కృష్ణమాచార్యులుగారు, పెంటపాడు, కృష్ణాజిల్లా. పేట 0-8-0. ఈ గ్రంథమునందు తలనూనెలు ఆత్మరపులు ఓటోలు మొదలగు పరిమళద్రవ్యములు ఆంధ్రులు తమంత తాము సులువుగా చేసికొనుటకైన పద్ధతులు సులభశైలిని వ్రాయఁబడియున్నవి. ఈగ్రంథమునందు ఆయా పరిమళద్రవ్యములను చేయుటలో గల ప్రక్రియలను, ప్రక్రియలకు తగిన వస్తుసామగ్రియును అసామగ్రిలు లభించుతావులు మున్నగు సందర్భములను విరివిగా పేర్కొనఁబడి యున్నవి. గ్రంథ మన్నివిధముల స్వీకరింపదగినది.

* * * * * అంగ్లో-తెలుగు డైలాగు:—గ్రంథకర్త టి. వెంకట్రామయ్యగారు. ప్రకాశకులు. - నవీనకథా యికు డిపోవారు రంగూను. పేట 0-8-0. ఈపుస్తకమునందు తెలుగువారు స్వయముగా నింగ్లీషు నభ్యసించునట్లుగా చిన్నచిన్న ఎక్కువలైఖలు మున్నగువాని మూలమున మంచిసాకార్యములతో పాఠములు వ్రాయఁబడియున్నవి. ఇది విద్యార్థులకును ఆంగ్లము నభ్యసించువారకు తనితులకును చాల నుపయుక్తమైనదని మాభావము.

* * * * * హిందీ తెలుగు వాలకేతు:—గ్రంథకర్త పండిత హృషీకేశ కర్మగారు. ప్రకాశకులు హిందీ సాహిత్య సమీక్షనమువారు మైలాపూరు, మదరాసు. పేట 0-10-1. ఇయ్యది ఆంధ్రులకుతమంత తాము హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునట్టి పద్ధతులతో తెలుగుభాషలో వ్రాయఁబడిన యొక విధమగు వాలకేతు. ఆంధ్రుల కిది, తిప్పక/యువయోగించునని మా నమ్మకము. నలయువారు ప్రకాశకులకు వ్రాయవలయును. గ్రంథము చివఱకు హిందీ పాఠములనున్న గునవి లభించుచోటులు మున్నగువాని పట్టికయును ఈయఁబడినది. మఱియును హిందీసాహిత్య సమీక్షనమువారు దీనికే ఇంగ్లీషునందును అనువాదమును ప్రకటించియున్నారు. ఇట్లే అరవమునందును ప్రచురించెదరట! హిందీ సాహిత్య సమీక్షనమువారి యీప్రయత్నము మిక్కిలి ప్రశంస్యమైనది. దేశీయులు వారికి తోడ్పడగోరెదము.

పండితారాధ్యులు

పాలువారికి సోమనాథుఁడు శిష్యుఁడగు నీతని చరిత్రము సువ్రాసియుండెను. అందఱని వివరములు చారిత్రకులకుఁ బనికివచ్చునని తీసిమాపెదను. పండితారాధ్యులు వారు వైన సమయ దేశిక చక్రవర్తి. చమత్కేదార్థవేత్త. అజ్ఞైతత్వ త్త్వ తత్పరుఁడు. మత్స్యాత్మవేత్త. కోటిపల్ల యారాధ్యుఁడని పేరొందినవాఁడు, శాహుగ్రహసమర్థుఁ డగు పంచాక్షరీవేత్త. యని వర్ణించియున్నాఁడు. ఇతని బసవేశ్వరునితో మతాభివృద్ధి చేయుటకు శంకరుఁడు భూలోకమున కంపెనయి, ఇతఁడు భృంగి యవతారమనియు జన్మకథలొక జెప్పెను. శివతత్త్వసార సంభితకౌక్యధి మొదలగునవి కలుగునని శివు ఁడనెను. “భూలోకమునందు వ్రాక్షారాసుమందు భీమేశ్వరలింగముకలదు. ఆ దేవునకుఁ బురోహితుఁడు, విద్యవృహిష్టుఁడు, సద్బ్రాహ్మణుఁడు, ఈ భీమన ఎవరో పరిశీలింపఁదగి యున్నది. భీమనపండితేంద్రుఁడు కలఁడు. ఆతఁడు పుత్రులొకఁడు మమ్ము భజించుచుండెను. ఆతనికి బుట్టును”ని శంకరుఁ డానతీయ భృంగి నను స్మరించినచి యీబ్రాహ్మణుని భార్యయగు గౌరాంబ గర్భముఁ జొచ్చెను. తండ్రి శ్రీగిరి. మల్లికార్జునునిగూర్చి తపవిజయపుట చే నావరమునకు బుట్టిన తుమారుడు “మల్లికార్జున పండితారాధ్యులు” అని నామకరణ మొనర్పిరి. “కోటిపల్లారాధ్య దేవదేవుల సద్వయాద్యులొకన సుధావార్ధి మధ్యగత క్షిడలన” ఇరుగుమందుండెను. అతని శైవాచారము విధూతిరుద్రాక్షధారణమును జూచి కొందఱు బ్రాహ్మణు “లయ్యా! నీవు పౌరాణికుఁడవు. విధూతి రుద్రాక్షులు చాల్చుచున్నా!” అని ప్రస్తించిరట! అంతట పండితులవారు వేదములు, ఉపనిషత్తులు, పురాణములనుండి యుక్తులఁజూపి విధూతి ధారణాదికముల సమర్థించెను. ఇట్లే పండితులవారి తరువాత చర్య వర్ణింపబడినది. పండితారాధ్య చరిత్రపతనములన ననేక చరిత్రాంశములు ఆకాలమునందలి మతసంఘికాచారములను స్పష్టముగఁ దెలిసికొన వీలున్నవి.

—మంగూరి సుబ్బారావు.

నేను సభాభవనమున కేగునకి జంఘాలశాస్త్రి దేనిని గూర్చియో కాని యువస్వనించుచున్నాడు. అదివఱ కేమాటలు చెప్పియుండెనో నేనెఱుంగను గాని నేను సభాప్రవేశ మొనర్చిన పిమ్మట నిట్లు చెప్పెను.

“మీ కనత్తముగాఁ దోచవచ్చును - నాయనలారా! అనత్తముకాదు. ఆయన యాంధ్రుఁడు - కృష్ణాతీరమునఁ బుట్టిన వాఁడు. శుద్ధబ్రాహ్మణ కుటుంబములోనివాఁడు. ఎం.ఎ., బి.ఎల్ పరీక్షలలో నుత్తీర్ణుడైనవాఁడు. న్యాయవాదివృత్తిని నిరాధూటముగా నిరంకుశముగా నిర్వర్తించుచున్నవాఁడు. అట్టివారి నా మృగించి యాదరించి యాంధ్రబాలకసంబంధ మగు నొక్క సభలో నభ్యర్థించుటగా నుండుటని జాతకాలాభాలకులు ప్రాధికంపంగా నుండెదనని యొప్పుకొని తుదకుఁ జేసినపని యిది! “నా కాంధ్రభాష రాదు. నేనాంధ్రమున మాటలాడలేను. మీయిష్ట మగునెడల నాంగ్లేయభాషలో మాటలాడుదును.” అని యగ్ర మిచ్చుమాటల నాతఁ డాంగ్లేయభాషలోఁబలికెను. తెల్లబోయి తెలివికప్పి నిల్చున్నట్లు వైచిత్ర్యవని పసిబాలు రప్పడేమి చేయఁ గలరు? కొంతసేపు మాటలాడలేక నిరుత్సాహులై కిర్చినిక్వాసము తిచ్చి “మీయిష్ట మెటులో యటులే”యని యనిష్టతలోఁ బలికిరి. అప్పు డాయభ్యర్థకుఁ డొక్క పాపుగంటసేపుకాల మాంగ్లేయ భాషలో దేహసాధనవిషయమును గూర్చి యుపస్వనించి తన యుపన్యాసమున కుపసంహరమునకెప్పి విల్ పని జంటిత్వక కంఠార్పణకుఁ స్పీక్ అని సభవారిని బ్రహ్మించెను. బాలకులు భగవద్గీతామూలై యుండుటవలనఁ బ్రత్యుత్తర మీయక యూర కుండిరి. అయ్యా నేను మాటలాడెదనని లేచితిని - “మనము మా డనేలేదయ్యా! మన జంఘాలశాస్త్రియే యయ్యా” యని వారి లో వా రనకొనుచు “ఎప్పుడువచ్చినారు. ఎక్కడినుండివచ్చినారు? ఈనడుమ రెండుపర్యాయములు కాబోలు సాక్షి రాలే జేమి? మీరు సభకు వచ్చినతరువాత నైనను మాకుఁ జెకయఁ జేయ న క్షణలేదా? ఏమి న్యాయమయ్యా” యని యేజేవో య గ్రము సంతములేని యనురాగసూచకములగు ననందర్పాలాపము లాడి న న్నుపన్యాసగంగమునొడ్డుకఁ దీసికొని పోయిరి. నే నిట్లువ్యసించితిని:-

‘సారవారా! మహాదేశభూ! మహాదేశభూ! ఎంత మాట విన్నవడెను. ఎంతమాట విన్నవడెను. నాయనలారా! మీరు కూడ వింటిరాదా? నేనొక్కండనే వింటినా? ఏదోవిని మఱి యేవో యని భ్రమపడితివా? నాయనలారా! అట్లే యగునెడల సద్వృత్తవంతుఁడనుగదా! నేనొక్కడను మాత్రమే యద్వృత్తవంతుఁడనా? ఆంధ్రులందఱద్వృత్తవంతులేకాదా! ఆంధ్రదేశమంతయు సద్వృత్తవంతమైనదేకదా? ఆంధ్రదేశమునఁ బుట్టి, యాంధ్రమాతా పితల కుద్భవించి, యాంధ్రసంప్రదాయము లభ్యసించి, యాంధ్ర జాతీయతత్వ సంపత్తిచే నభివృద్ధిచొంది, యాంధ్రభాషలోఁ బండితులై యాంధ్రగ్రంథముల రచించి యాంధ్రభాషాదేవి కమూల్యా లంకారములుగా నెప్పించి, యాంధ్రదేశసేవ నాచరించి తమ యంగములు ననువులు నాత్మలు పవిత్రములుగఁ జేసికొని, ప్రాణము లనుదాసి పరమపదమును జేసిన ప్రాచీనాంధ్రులందఱుకూడ సద్వృత్తవంతులు కదా? అయ్యయ్యా! అంతయద్వృత్తము పట్టునా? పట్టుదు. పట్టుదు. వింటిని - నిజముగా వింటిని - నాది ప్రేమము కాదు. తాత్కాలికాన్యాదము కాదు. మీరుగూడ నాతోపాటు వింటిరి. విసక యేమి చెపులు చిల్లులుపడెనా? మతిమందగించి నదా? విసకపోవుటకూడనా? గుండెలు పగిలిపోవ వింటిమి - మనస్సు మండిపోవ వింటిమి - సిగ్గుచిమిడిపోవ వింటిమి - ప్రాణములు వైకెగిరిపోవవింటిమి - నాయనలారా! “బ్రతికియుండిన సుఖములు పడయవచ్చు” నని కవిచెప్పినాడే - ఇంకను జీవించియున్నందుల కిదియాఫలము-ఇదియా సుఖము. ఆహాహా! ఇంతవఱకు జీవింపకుండ నిద్రవఱకే దేహములు చాలించుకొనిపోయిన దేవయులు దివ్యభాగ్యాన్నియుతులు కారా? వారిట్టిమాటలను వినియుండకపోవుటవలన వారిభాగ్య మింతంత యనవచ్చునా? మాట యన్నమాటయా? మాణిక్యములమూట - చూకీకములమేట - మకరందప్రవాహమౌడేట - పవనప్రవాహముండి ప్రణవము బయలుదేరినట్లు బయలుదేరినదే. ఆహాహా ఏమని? ఏమని? మనయభ్యక్షభగవానుని యాలాపకలాప మేది? వారు సాయించినక్రీస్తుక్రీ యేది? వారి యాస్యగవ్యధమునుండి యవతరించిన యాగమసూత్రమేది? చెప్పనా? ఆంధ్రుఁడు వచింపదగినది కాదే? చెప్పనా?

చెప్పకదప్పునా? మనయగ్రాసనాధిపతిదేవుని కాంధ్రభాష రాదట - ఆయన యాంధ్రమున మాటలాడనే లేరట. అయ్యయ్యా! ఆంధ్రమున మాటలాడలేకపోవుట యేమి? మూగవాడు కాదే - సంకినంగిమాటలవారుకాదే - మెమ్మె నెన్నెయనువారు కాదే - ఆంగ్లేయభాషాపండితాగ్రగణ్యులే - బర్మ సినిమా డే మానెనీసు గ్లాప్లీ నిత్యాది మహాకృత్యవాదమాతా వైభవమును గలబించి, నమలి, చప్పలించి, మ్రింగి, జర్జించుకొని రక్త మాంసములఁ గలుపుకొనినవారే. ఇది గాక బి. ఎల్ పరీక్షలోఁ గడతేటి, కాలాంబరకవచధారియై న్యాయమూర్తులయెదుటఁ గాకిని గ్రద్దను, గ్రద్దను గాకిని జేయఁజాలిన కర్మకర్తవ్యవాగ్దహిని మోహినికరణదత్తులే. అట్టి వాగ్దహిధీరు లగు వీరు లాంధ్రమున మాటలాడ లేకపోవుటయేమి? లేకపోవుట యనగా నాకేమా బోధపడలేదు. మూపుమని కూయలేనిపిల్లి యెచ్చట నైన నుండునా? కింకవలదలేని కోతిని మీ రెచ్చటనైనఁ జూచితిరా? ఈతరానికప్పు యేదేశమందైననుండునా? పుట్టుగానే క్యారుమనలేనిబిడ్డ చచ్చిన దనుట కేమైన సందేహమా? ఆంధ్రదేశమునఁ బుట్టిన పత్తులైన ననవతరత్రవణమున నాంధ్రమున మాటలాడుచుండగా - అయ్యయ్యా! మనుజుడే - అంతమనుజుడే - ఆంధ్ర మాతాపితలకుఁ బుట్టినవాడే - ఆంధ్రదేశీయ వాయు నీరాహారపారణ మొనర్చినవాడే - అధమాధమ మాటు సంవత్సరముల యాదుపఱచిన నాంధ్రమున మాటలాడినవాడే - అట్టివాఁ డాంగ్లేయభాష నభ్యసించినంత మాత్రమున నిష్ప డాంధ్రమున మాటలాడలేకుండునా? ఆశ్చర్యము. అవిశ్వస నియము. అనత్తము. ఆంధ్రమున నాతఁని మాటలాడకుండఁ జేసినది అశక్తికాదు. అనిష్టత - అనన్యత - అది కలాత్మకమైన మాట. మాటలాడుట కిష్టమేలే లేకపోవలయును? తెలుగుభాష యంత దిక్కుమాలిన భాష లేదనియే యాయాంగ్లేయతేజస్సు నమ్మకము. తెలుగు మాటలాడినవాఁడు విధము చెడినవాఁడు, విద్యరాసవాఁడు, గౌరవములేనివాఁడు, గతిలేనివాఁడు, తెలివి మాలినవాఁడు, దిక్కుమాలినవాఁడు! ఆ. ఆ. ఆయన కట్టి యభిప్రాయ మున్నది. అట్టిమృతక మున్నది అట్లే కాకున్నయెడల మాటలాడకపోవుట యేమి? అయ్యయ్యా! తెలుగుతో మాటలాడుట సిగ్గుసిగ్గు! అంతసిగ్గున కడియే మంత యకార్యకరము. రిఫ్రెష్మెంటు రూంలో గొడ్డుమాంసము తినుటయా? విస్కీత్రాగుటయా? సభలో మానిపడిపోవుటయా? అయ్యయ్యా! ఇప్పుడివి యకార్యకరణములే కావు. ఇవియే యిప్పుడు తలచుగా నిర్వహింపబడుచున్నవి. పట్టణములలో నేమి పల్లటూళ్లలో నేమి వాని వైభవమును దలచుగా పీక్షించుచున్నాము. వీని యన్నిటికంటె నాంధ్రమున మాటలాడుట సిగ్గుసిగ్గు - తప్పు-నివృత్త-అధమత-కులహీనత - స్పష్టముగా - కెప్పితినా? అట్టి యభిప్రాయము మన యభ్యక్ష భాగ్యమునకు దేవయుల దౌర్భాగ్యమున దాఁపురించినది. అయితేతనే వారాంధ్రమున మాటలాడలేదు. మాటలాడినయెడల మైలపడుదుమేమా, సచేల స్నానసూచరింప వలయునేమా, యజ్ఞోపవీతవిగర్జన మొనర్చవలయునేమా, జీవప్రాయశ్చిత్తము చేయుచుకోవలయునేమా యని యాయనకు భయము కావోలు. నాచెట్టియే కాని, భాషపరమాసహ్యమైనవానికే ప్రాయశ్చిత్త కాండ మందు భక్తి యుండునా? అదియు లేదు ఇదియు లేదు. పుట్టుకనొసంగిన మాతృదేవతను యా జింపని వాని కగ్రజాన్మాద యం దా దరమా? తండ్రిని దన్ను క తనయుడు మామగారి మొగమునకు మంగళపు టాఁతయిచ్చునా? కంఠాధరణ మను నాటకములోని నదానిగాను ‘తెలుగుభాష వట్టి గడ్డిభాష - ఉన్ మేనననాని తొర జీవనాని యని, యాంధ్ర భాష నభిజేమించినారు. మాతృభాషాభిమానముచే మహమ్మదీయుల డట్లైన ననుగాక - మనవారే యట్టి యభిప్రాయులై యుండుట మార్మద్రోహము కాదా? అయ్యయ్యా! ఇట్టి మహాదురభాగ్యగ్రగణ్యము - ఇట్టి మహా భూగోసాపము - మహిష్కలి నెచ్చట నైనఁగలదా? అయ్యయ్యా! మనభాషయే - మకరంద బిందువుందస్యందన సుందరమగు మాతృభాషయే - మహానంద కందశసందోహ సందానతుండిల మగు మాతృభాషయే - కప్ర తకుఁ గ్రువత, కఠినతకుఁ గఠినత - నదలునకు నదలు, విగి కి విగి - తోరునకుతోరు, నెదురెక్కున కెదురెక్కు - మందతకు మందత - ధాటికిధాటియు-నన్నివన్నెలు,నన్ని చిన్నెలు-నన్ని వగులు, నన్ని నదికిలు-నన్ని కళుకులు,నన్ని బెళుకులు - నన్ని హాయిలు, నన్ని యొయ్యారములు-గలిగిన మన మాతృభాషయే - వ్యాసమునకు నుపన్యాసమునకుఁ గవిత్వమునకు గాగమునకు సంపూర్ణార్థగల భాషయే-వైవారే యాభాషనుబట్టుదలతోఁబ్రయత్నమున నభ్యసించవలసియుండగా-మనవారే దానినంత యధమాధమముగాఁ జూచుట తగునా? సరే. మీరిట్టి భాషను విర్రవంబి వైభావ

ను బలింపినారు- ఇన్ని మాన్యము లమ్మకొని, యితరసామ్మన్యముపఱచి, యిందఱ నాశ్రయించి, యితరచిత్తకేళమంది, సంపాదించిన మీ యాంగ్లేయ భాషాసాండిత్య మేమాత్రమే కాని పట్టెదము. ఆంగ్లేయ గ్రంథము లెన్నియో వ్రాయుచున్నారు. ఆంగ్లేయోపన్యాసము లెన్నియో యిచ్చుచున్నారు. మీ కేమాత్రము భాషాసౌకర్యము కలిగినది? ఏమాత్రపు భాషాసౌలభ్యము సిద్ధించినది? గ్రంథజ్ఞున కూన్యఁడగు జన్మమాత్రాంగ్లేయునికి ఇంగ్లీషుయాడియంలో నున్న సౌలభ్యములో సాఁబాలైన నర్థతల్ప మ్మాంగ్లేయభాష నభ్యసించిన మీకలకడెదదా? సంపూర్ణమైన భాషాచ్చాగణసౌవ్యవమైనఁ బట్టుపడినదా? ఏల పట్టుపడును? వైభావ యెన్నటికిఁ బరభాషయే. మీరేవో యాంగ్లేయ గ్రంథములను వ్రాయుచున్నారని యాంగ్లేయోపన్యాసము లిచ్చుచున్నారని విశేషజ్ఞులమని యనుకొనుచున్నారకాబోలు. అయేమా యుపజ్ఞానహితములగు వ్రాత లని వాగ్దోహు లని యనుకొనుచున్నార కాబోలు. అవి వట్టితలవిఱుపులు-చిరుక పలుకులు-కల్లకెంపులు- గాఢతాటు. అవి యన్నియు ప్రతిఫలనములు సాఠాంతరములు. అవి యన్నియు మక్కికి మక్కులు వెక్కిరింపులు. వానికి స్వతంత్రత క్కీ లేదు. వెన్నెముకబలము లేదు. వానిలో బిరిజినాలిటి అనునదిలేదు. మీరెక్క యేమి? మీతలలవై దాఁటిపోయిన ధీమంతులకే లెక్కలేదు. సాగ్గరదేజాలాట్లు వ్రాసి యాంగ్లేయవాగ్దహితాధిపత్యమున కర్జుం డనవించి కొనిన మిల్లక్ వ్రాసిన లాటిను పద్యములు లాటికాభాషయే న్యభాషగాఁ గల దేవతావలలో నభములగు వారు వ్రాసిన పద్యములకుఁ దీసిపోవుచున్నవని వారి పరిభోధకులే వ్రాసి నారు. మిల్లక్ లాటిక్ వ్రాతలకంటె మీ యింగ్లీషువ్రాతలు ఘోరములా? తల్లిస్త్రయతుతోఁగూడ నేభాష మనము త్రావుదుమో యాభాషలోనే మనమెన్నటికైనఁ గలిపయత్తు మొనర్చిన యెడల నుపజ్ఞానహితమగు నుత్తమ గ్రంథమును వ్రాయఁగలము కాని పరభాషలో నెన్నడును వ్రాయలేము- పరభాషలో నెన్నడును దగ్ధాహితేతలు మెచ్చునట్లు మాటలాడలేము. మనరాజధానిలో నున్న యొక్క-కారేజిలో సర్కారుకల సూపరింటెండెంటుగా సంస్కృత భాషాపండితుఁడగు నొక్క యాంగ్లేయుఁడు వచ్చియుండెను. అతఁడు ‘యంబ్రహ్మ వేదాంత’ మున్నగు శ్లోకములను అమాం దికుమిటయతోఁ జదువుట నేనెఱుంగదును. ది వెల్చును తెలుగు స్కాలర్ అని ప్రఖ్యాతి నొందిన వ్రాసు దొర గారాంధ్రమున నేమాత్రపు బండితులో మన మెఱుంగక పోవచ్చునగాని యపుటివా తెలుగరా? ఆంగ్లేయుఁడు పడుపెని విది సంవత్సరములు సంస్కృతభాషను సంతతదీక్షతో నభ్యసించెను - అభ్యసించినంత కాల మనవరమననమున తొపిడి పెట్టెని - “హగుంసశ్య చివ” స్మృతమును- హడుగు పొట్టి పలుకుచుడి పరిపాటిని మాని-సిసలైన యుచ్చారణతోఁ జదువఁగలఁదేమో పరిశీలింపుడు. ఇంకమీరు 24 సంవత్సరము లింగ్లీషుభాష నభ్యసించింపుడు “ఇ న్నెమోరియం” లో నున్న దని చెప్పుచుడిన మ్యాక్ మీరు కనిపట్టఁగలరేమో? అది వానివలనఁగాదు. ఇది మీవలనఁగాదు. వానితోటి కదిచిక్కదు-మీచెదికిదియెక్కదు. పరభాషా పదములకర్థము తెలిసినంతమాత్రమునఁ బరభాషా పాండిత్యము లభించినదని ప్రమపదకుండు. భాషలోని కళను ప్రాణమును తత్త్వము నాత్మను గనిపట్టవలయును. అది మీకసాధ్యము. తుద కిన్నియినాముల నమ్మి- యమృమెదలోని పుస్త్రేతాస లమ్మి- నంటయింటిపాత్రల నమ్మి - దై న్యపడి- వారములు చేసికొని-ముప్పి యెత్తి సంపాదించిన- యాంగ్లేయభాషలోని పాండిత్యపుఁ బస యాంగులలోనికి దిగినది. ఈవిధముగా బ్రవర్తనెడి స్వభాష యిదివఱకు మీకేతఁ జావనేవచ్చినది. మీగతి యెంత యుభయద్రష్టమైనదో చూచుకొంటిరా? మీరు చెప్పించిన ధనములో, బడిన శ్రమములో, వినియోగపఱచిన కాలములో, బొందినదై న్యములో, నేడ్చిన యేడ్పులలో, జరు నాలన సంరక్షన కక్కులకుండ మీరు దేశభాషాపండితులై యుండురు. స్వభాషను మీరు నేర్చుకొనుట కే మంతశ్రమ మున్నది? అత్తరాభ్యాసదినమునుండియే మీరు స్వభాష నభ్యసించుచున్నారని యనుకొనవలదు. మీతల్లికడుపులో నున్నప్పుడే నేర్చుకొనుట మొదలుపెట్టెనారు. ఆమె భుజయించిన పదార్థములననుచు నాభీనాశద్వారమున మీలోఁ బ్రవేశ పెట్టుచున్నప్పుడే యాంధ్రభాషాజ్ఞామునుగూడ దానితో జోడించినది. తరతరములనుండి వంశావక్రమముగా మీరక్షమలో జీర్ణమై,మీమాంసమునకు మాంసమై, కల్మసునకు కల్మమై, మెదటికి మెదడై, మీతత్త్వముతో నైక్యమొందిన యాంధ్ర భాషను, మీరిప్పుడు క్రొత్తగ నేర్చుకొనుట యేమి? ఉపాధ్యాయుడైన నక్కఱలేకుండ గ్రంథము లూరక చదువుకొనుచు

మంత్రశాస్త్రములు

(జూలై 16 వ తేది తరువాయి)

సనాతనధర్మముని ఇప్పుడు మనవా రున్నామింతే ధర్మమును (అనగా హిందూమతధర్మమును) మనము పరికించినచో కొన్ని సాధర్మ్యములు ప్రత్యక్షములు కాగలుగును. వేదాంతము—అనగా నుపనిషత్తత్వము ననుసరించువారు—చెప్పెడి 'సోహం'పదార్థము తాత్పర్యము 'హం' అను పదార్థముతో సాధర్మ్యము నొందును. ఈ పదార్థమును అనగా హం అనుదానిని ఆద్యంతవర్ణవిహీనముగా వినిచినచో మధ్య (సూక్ష్మ) చిహ్నము-సున్న యని వ్యవహరింపబడునది) కామకళాచిహ్నము మిగిలియుండును. ఈ కామకళాచిహ్నమునే సాధకుడు సోహమిత్యాదిసాధనములద్వారా ఉపాసించుచుండును. సాధనమున శబ్దము సాధుధాతువులన నిష్కన్న మగుచున్నది. సాధుధాతువునకు సిద్ధించుటయధము. సిద్ధింపవలసిన దిచ్చుట నేదియో యుండును? ముక్తి. అనగా ఈజడమగు జగత్తును జనిప్రకృతియగు సంసారయోనినుండి విమోచనము నొందించుట యని యర్థము. ప్రస్తుతపు 'సోహం' అను పదార్థములోని 'హం' అనునదిగాని వైః జెప్పినట్టి విమోచనమును గలిగించునది. యని ఎఱుంగవలయును. ఎట్లనగా—ప్రతి ప్రాణి యును పరమసుఖప్రాప్తికై ఈ జడజగత్తునుండి ముక్తి కోరుచును. అట్టి పరమసుఖప్రాప్తి సోహం సోహం - అను యందే కలుగును. ఆధ్యాత్మికదృష్టి ననుసరించి ఏదైన నొకసమయమున స్వస్వరూపమున నెఱుంగుటయనగా తాను ఆనస్తువున వైకృతమై యుండుట—(అనగా తనయత్నము నొందుట) అని యర్థము. ఈ స్వస్వరూపజ్ఞానము కేవలమును మహత్పదార్థమును నాశ్వాత్మమున సాధించుటతో పూర్తికాజాలదు. మఱియనగా—స్వస్వరూపానుసంధానమును అనుభవపూర్వకముగా పొందుకొనెట్టి యత్నింపవలయును. ఇదియే కర్మమార్గము. తాత్పర్యప్రధాన లక్ష్యముగూడ నిదియే!

తాత్పర్యప్రధానలక్ష్యము ఇప్పుడొక విధముగా తెలిసికొని. అనగా కర్మయోగి వారి ప్రధానలక్ష్యమని తెలిసికొన్నాము. ఇంకను ఇప్పుడు అట్టికర్మ నుపాసించుటకై ఏమి చేయవలయునో విచారించవలయును. తంత్రశాస్త్రము అనగా జ్ఞానమును విస్తరింపజేయునట్టిది (తన్మతే విస్తారతే జ్ఞానమనేనతి తంత్రమి) అని అర్థము. వ్యుత్పత్తిగ్రంథము ననుసరించి ఈ శాస్త్రము విధించుక్రియలు వేదాంతజ్ఞాన ప్రచార సాధనములు అగుచున్నవని భావ మేర్పడినది. ఇట్టి సాధనములు మొత్తమువీరిదైవికములు తాత్పర్యములు అని చెందు తెఱఁగులుగా చెప్పింపి మున్నందు విమర్శనమునకు కడంగుదము. ఏల యనగా హిందూధర్మాంతర్గత మగు నాచారపరంపర ఈ రెండిటివైననే నిర్వహింపబడును.

తంత్రశాస్త్రమునకు సాధారణముగా శాస్త్ర మని యర్థమున చెప్పవచ్చును. కాని ఆశబ్దమునకు ధార్మికగ్రంథములు నిర్దేశించబడువు. కాని ధార్మికగ్రంథములు అనునర్థమున దానిని గ్రహించుమేని అనేకవిధములగు ఉపాసకుల మతగ్రంథములరూపమున గ్రహించవలయును. మన యుపాసకులును వారి యాచారములును తదుపాసనలను విభిన్నములై యున్నవి. మఱియు నిందులో శైవవైష్ణవశాక్తాదు లగు నాంతరభేదములకూడ గలవు. ఒక్క ఈ అంతరభేదములు మాత్రమే కాదు. మఱి నీ యాంతర భేదములలో గూడ కొన్ని భేదములున్నవి. ఉదా:- శైవోపాసకులను గ్రహింపుడు. ఈ శైవోపాసకులలో, విశిష్టాద్వైతశైవులు-కాశ్యపశైవులు-అద్వైతవాసులగు శైవులు-పాపపతులు కావాలి కులు మున్నగు సహంతరమతములవారు నున్నారు. ఒక్కయుండుటమాత్రమే గాక వారివారి యోగ్యతలకు నుద్దేశములకు దగినట్లుగా వారివారికి భిన్నభిన్నములైన తంత్రములుగూడ యుపనిషత్తత్వములై యున్నవి. ధార్మికగ్రంథములు అని తంత్రశాస్త్రమునకు అభినిర్వచనము: జేయుచుమేని వైని పేర్కొనిన మత తదవంతరమతముల గ్రంథములన్నియు నిందు సంగ్రహములు కావలసినవగును.

అట్లుగాక తాత్పర్యశబ్దమునకు తంత్రశాస్త్రానుయాయులు—అని అర్థమును నిర్వచించుమేని అప్పుడు మొత్తమువీరిద అనిర్వచనీయమైన ఒక అర్థమేర్పడగలదు. అప్పుడు తాత్పర్యము అనుట తోడనే, పంచదేవతలలో ఏదోయొక దేవత నుపాసించుమతమునకు చేరువాడనిగాని విభిన్నములగు సంగ్రహములలో నేదోయొక సంగ్రహమునకుం: జేరి తన్నిర్వచములగు ఉపాసనలను విధులను ఆరాధించువాడనియును అర్థము కాగలదు. (నశేషము)

బోయినయెడల భాషాజ్ఞానంపాదన మీకెంతసేపు? నాకాంక్షభాష రాదని నున యధ్యక్షుడు కంఠోక్తిగా బలికిరాడు. మాభాష మాకు రాదను ననన్యవాక్య మాంధ్రుని నోటనుండి వెడలదగదు. ఏభాషానితోటనుండియు నంతే—ఆంధ్రదేశము పుట్టి యెంతకాలమైనదో, ఆంధ్రభాషపుట్టి యెంతకాలమైనదో, ఇట్టి యనుభవవాక్యము నేడు బయలుపడలేదు. అనుచితమును మాట నిర్గుణదేహము. పోనిండు దీనికేమి? అనుచితలకు—ననందర్శనకు—నకతకకు—ననేక సంవత్సరములనుండి యలవాటుపడియేయున్నాము. భాష మీకు రాదేమి? అబ్బా! మీరే ప్రయత్నముచేసివారు రాదనుచున్నారు? భాష తనంత తాను మీకు కన్పించునో యనుకొనుచున్నారా? మహామృదుగారి యొద్దకు గొండ్ రాకపోయినప్పుడు మహామృదుగారు కొండయొద్దకు వెళ్లివారా లేదా? మీకు భాష రాకపోవుట భాషలోపమా మీలోపమా! భాషను గొంకెము దీక్షతో బోంచినయెడల నది రానినాచుండునా? పరిచయంబు భాష రావలయున్న నది యంతవైచేసెనున్నదా? భాషయందు మీకు నిర్లక్ష్యత యైనప్పుడు భాషను మీయందభిమానముండునా? భాషాగ్రంథము మీకుం దుక్కుండ నెత్తునవైన బనికి రావచ్చును భాషాజ్ఞానము మీరలలో నెటుమాను? చదివినను భాష రాని వాడెవ్వడూ? ఎవ్వడో, ప్రేమ మదచి యొక్కనిపే రెత్తి చెప్పుడు. భాషలో బట్టి భాష నేర్చుకొని భాషరాక ప్రభుత్వ ప్రపంచాతీత పురుషుడెవ్వడో చూడము. చూచి యధాగ్రముగ స్వభాషాజ్ఞానమున కర్హుండుకాని యద్భుతాజ్ఞాన తత్త్వమే యగునెడల - బహుభట్టు కాలమునుండి యిప్పటి వరకును భాషాగ్రంథము లన్నియుం గట్ట కట్టి బంగారభాతములలో బాటచేయవలెను. మనకు రానిభాషతో మన కేమిపని? అయ్యయ్యా! రసంత కష్టమైన బడనక్కఱలేదా? నోరు మెదలువైన నక్కఱలేదా? క్రిమినల్ ప్రాసీజ రోగ్గోడ్ చేరక బట్టుకుండనే మన యధ్యక్షునితోమణికి క్షేత్రాశ్రుసిద్ధి యయినదా? ట్రాన్స్ ఫర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ ఆఫ్ తలగట్టుకొని నల్లకేశినవాడే—తారాశాంకవిజయము రసంత చదురలేరా? నుదా తీరును కలుజ్ఞానము కన్పితే—ఈకే కన్పన్న నేడైన కన్పినా? అద్వైతమైన కన్పినదా? కడుపు నిండుటకు నోటిలో బడినదానిని మింగినవలదా? అమాత్రపుశ్రమమైన బడనక్కఱలేదా? మెయిన్సుపిల్గోడ్ మడతచేయుటలో మెదడు చింతకొని వాడనే—మనుచరిత్రము: నొక్క యాత్మాసమును విలాసము కొఱవైన బడువుటకు నీ కొవిక లేకపోయెనా? తీతికలేకపోయెనా? శక్తి లేకపోయెనా? బుద్ధిలేకపోయెనా? చంద్రబల్లి నామూలగ్రముగ నెఱుంగుదువుకాని చంద్రమతి పేరైన నెఱుంగనేకని ంక్తాము ఎవడెన్న ఆప్తవలన నీకుదపే నిండునుగాని కంకంటిచారి రామాయణములన నీమనస్సు నిండునే? జన్మిను హలోచే గారి జడ్డిమెంటు నొప్పుకొన్నవలెవు కాని జనకచక్రవర్తి ప్రపంచమునకు బోధించిననీతి నెఱుంగనే? సివిల్ ప్రాసీజ రోగ్గోడు లేకెట్లు ఎడిమక కుం గర్త యెవ్వడో యెఱుంగుదువుకాని సీతారామాంజనేయకవి యెవడో యెఱుంగనే? భారతభాగవతములను బఠించని నీవు బారిష్టరువైనసేమి—ప్రభుత్వము: దవైనసేమి? ఆంధ్రుడవై యేలపుట్టితివోయి నాయనా! నీ వాంధ్రదేశమున కెందులకోయి నాయనా! నాకు బోధపడక యుండుచున్నాను. తమింపుము. నీ నేపుస్తకములను జడున నక్కఱలేదు. దినమున కొక్కసారి చావుగంట తెఱచిచేసికొని రాత్రి భాష మైతరవారు నిల్లాలిని బిల్లులను నీచుట్టు కూరుచుండబెట్టుకొని తాంబూలవర్ణణ మాచరించుచు నడుమ నడుమ నా నొక్క ఆపరేషను ముచ్చటల కెప్పుకొనుచు నాంధ్రప్రతికను జడువరాదా? నాలుగమాసము లట్లుచదువుము. నీకాంధ్రభాషాజ్ఞాన మెంతవృద్ధియగునో. తెలుగుభాషలో నేడైన పం యున్నదని నీకప్పటికి దెలిసినయెడల భాషాగ్రంథములను జరువవచ్చును. అందఱు తెలుగుమాటలాడవలసిన యిందఱులో నీవొక్కడ వింగిషుతో మాటలాడితివి! కావుకావు మని యనవలసిన కాకున్నటిలో నొక్క కాకి కొక్కిరోకో యని యఱచినయెడల మిగిలిన కాకులు దానిని ముక్కుతో బొడిచినయెడల మానునా? మేము నీవంటి యనేకప్రకృతుల కలవాటుపడినవారము కావున సరిపోయినది కాని లేకున్న సేమికాదనది? ఆంగ్లేయభాష యేల చదువుకొంటి మనీ నేనధిక్షేపింపను—ఇంతకన్న నధికజ్ఞానమునుగూడ నీ వాభాషలో సంపాదించుము. నాకు మఱియె యిట్లుమాకాని నీయాంగ్లేయభాషాజ్ఞానమెందులకో నీ తెలుగుగదా? ఆంగ్లేయభాషయే కాదు,

ఇంక ననేకభాషలుకూడ నేర్చుకొనుము. నీవు సంపాదించిన పరభాషాజ్ఞానమంతయు నీ భాష నభివృద్ధి పఱచుటకే. నీ భాష ను భాగ్యవత్తరము ను జేయుటకే—నీభాషను బరభాషాగ్రంథ ప్రశస్తాభిప్రాయములతో పన్నె నెట్లుటకే—అంతకంటె నేఱుకాదే. ఆంధ్రభాషలో అ-అల కంటె ననంతల యక్కఱము తెఱుంగనివాడవుకదా! ఆంధ్రుడవై యుండియు నాంధ్రభాషలో 'అ' యని నోరుమెదలువలేని వాడవుకదా? నీయాంగ్లేయభాషాజ్ఞానమును దేశమున కెట్లుపర రింపజేయక దలచితివో చెప్పుము. నాయనా! నిన్ను గ్రంథములు వ్రాయుచుని కోరుచున్నానునొంటిపేమా? నీవు వ్రాయునదేమి? పార్టీలనెత్తిన పేడ—ఏగ్రంథమును నీవు వ్రాయవలదు. ఏగ్రంథము జరువవలదు. లేపటినుండియే యాంధ్రప్రతిక నామూలగ్రముగం జరుపుచుండుము. తెఱచిలేదని సందేహించుచుంటివా? క్లబ్బులో గంటన్నర చీట్లాటకుం దెఱపియుండగా, పెన్ని సుకొర్టులో రెండుగంటలు లోకాభిరామామాయణమునకుం దెఱపి యుండగా దేశభాషాప్రతికారాజమును జూచుట కొక్క యరగంట తెఱచి లేకుండునా? తెఱచి లేకపోయినయెడలం జేసికో.

నాయనారా! మన కింగ్లిషుమాటలతో జెప్పినగాని యేయంతయు కూడ మనస్సున కెక్కదు. అట్టి యభ్యాసము చిర కాలమునుండి యధిగతిగోగమై యున్నది. ఆయుర్వేదవైద్యుండు పచ్చి "అయ్యా! కరివేపాకుపొడుముతో: బధ్యము పుచ్చుకొనుచు నీతో: జెప్పుగ నీకామాట నన్ను. నాస్సెన్ను. కరివేపాకుపొడు. మెందుల కయ్యాయని నీ వా యాయుర్వేదవైద్యు నధిక్షేపింతువు. దనియాల దైవక్షాత మంచివి. మిరియాల లినరే విద ఆప్త చేయును. కరివేపాకు గాల్ బాడ ర్ కు నత్తున నిచ్చుచుని యెవడో ఎల్. ఎం. పి. మనవాడే చెప్పినయెడల నీ కది ప్రతిపమాణము. నాయనారా! మన మెంత లక్షాధిపతులమైనను గోటిశ్వరుల మైనను మనబ్రదుకులు ముష్టి బ్రదుకులుకాని మఱియొకటికాదు. ఈముష్టి దేవులలో నింగ్లిషు మాటలుకూడ నెందులకు? ఆయెడుపేదో మాతృభాషతోడనే యెద్దిచ మంచిది కాదా? మనయెడుపు సహజముగాను సాపుగాను స్వతంత్రముగా నుండునే! ఏమవులో: గూడ మన కస్వతంత్రత యేమి కర్మము? అందుకు స్వస్వతంత్రులము సంపూర్ణాధికారులమెకాదా? ముష్టిబ్రాహ్మణుండు నీయింటికి వచ్చి యాయావపు బ్రాహ్మణుండు నయ్యా యని యఱవక "బాయ్, రూంలో! నన్ను పాట్ లో రైస్ యేమైన నున్నదేమా, కై నీ కటిట్ హియర్; థాంకుయూ ఇజ్ ఆంటిసిపేషన్" అని నీతో సంభాషించగ నీవారనికి ముష్టి నేయుదువా? మూతి మీద నీడ్చి యొక్కటి వేయుదువా? అలాగే మనముష్టిలోని యీ యింగ్లిషుమాటలుకూడ నంత గౌరవప్రదములే యని నిశ్చయముగా నమ్ముడు—నమ్ముడు.

నాయనారా! మీసభాకార్యక్రమము సంతయుం జెడ: గొట్టిని. నన్ను మీరు తమింపవలయును. మఱియెప్పుడైన నీ సభ తరగ: జేసికొనుండు. (అప్పుడు మీరధ్యక్షులుగా రావలయునను కేకలు) నాయనారా! అటులే—మీ రంత యాంధ్రభాషాభిమానముతో: బ్రక్రించుచున్నప్పుడు నాచేతైన నేనను నేను జేయునా? ఇంక నాల్గుమాటలుమాత్రము చెప్పుదును. ఆంధ్రభాష బాత్రిగ గానివానితోడనేకాని మీ రాంగ్లేయున నెన్నడు మాటాడవలదు. మీరు మీమిత్రుల కుత్తరము వ్రాయునప్పుడు డియర్ ఫ్రెండ్ తో నారంభించి యున్నట్లు బ్రాలీ తో: బూర్తి చేయక బ్రహ్మశ్రీ తో: డ నో మహారాజశ్రీతో: డ నో యారంభించి, చిత్తగింపవలయునతో: బూర్తిచేయవలయును. ఆంధ్రభాష వచ్చినవాని కాంగ్లేయభాషతో నుత్తర మెన్నడును వ్రాయకుండు వ్రాయకుండు. ఈనియమములను మీరు చేసికో: గలరా? (అభ్యంతర మేమి యను కేకలు) నూతనముగా నచ్చు పడుతున్న యాంధ్రగ్రంథము లెల్లను విమర్శనబుద్ధితో: జరుపుండు. తొందరపడి యధిక్షేపింపకుండు. శనివారాదివారములందు రాత్రి తప్పకుండ రెండుగంటలు పురాణపఠనమున గాలక్షేపముచేయుండు. స్వభాషాప్రతికలను బాడకుండ నావల బాట జేయకుండు. ఆంగ్లేయభాషాగ్రంథములు మీరు చదువుచున్నప్పుడు వానిలో మనభాష కక్కఱకువచ్చునంతము లేమియాయని తడవదృష్టితో: జూచుచు వానిని మెదటిలో: బడిలపఱపుండు.

మీ రీ నియమము లొనర్చుకొని పట్టుదలతో: బాటించి పుట్టుకచేతనేకాక, బుద్ధిచేత, స్వభాషముచేత, యోగ్యతచేత, నాంధ్రు లని యనిపించుకొనుండు.

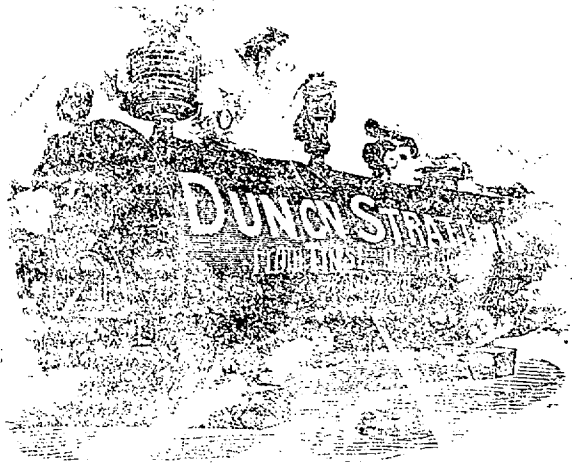
ఓమ్ శాంతి శాంతి శాంతి:

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

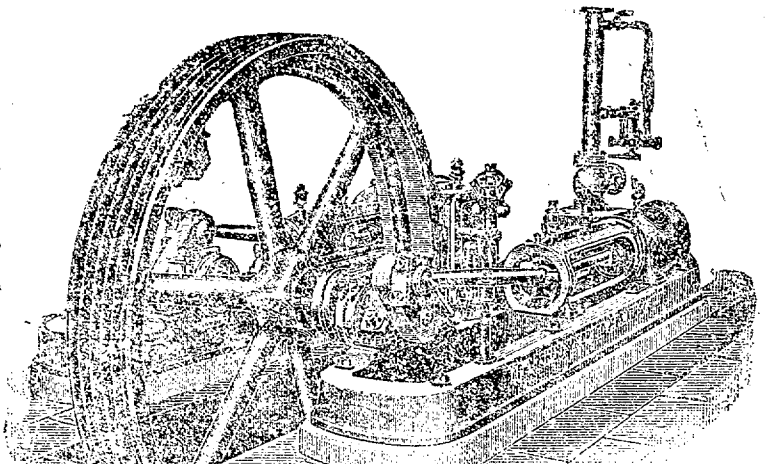
(2412)

ఎంజిన్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ పి. బొంబాయి.

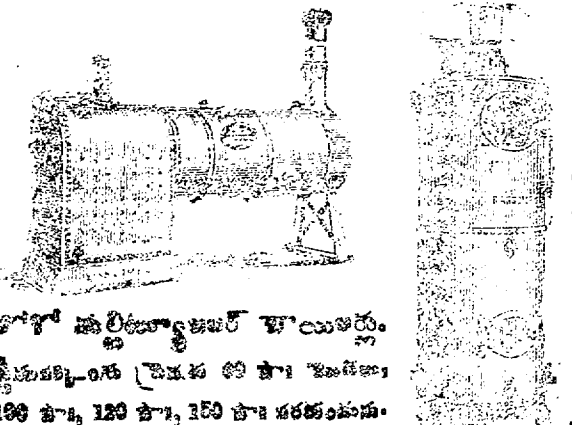
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

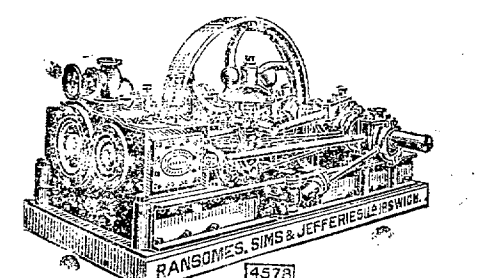

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

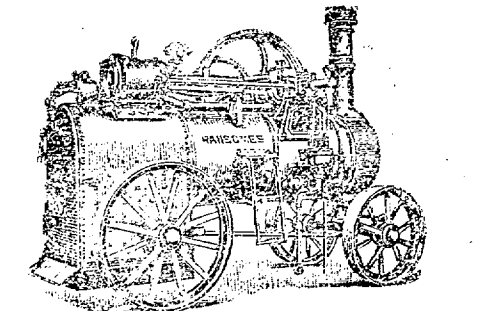
ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

ఈ క్రింద 10 అనుగుణ
మొదటి 10 అనుగుణ ఇం
జిన్లు — కేరళా-మెటల్
అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్
చేర్చి ఉంచబడినవి.
గ్రేట్ బ్రిటన్ లో చేయబడిన
వివిధ మోడల్స్ మెషిన్లు
100 పానులు వరకు.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
తెలవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాన్ల ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ బ్రాదర్స్ గారైన
మా నేపల్లి బాపనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
జ్వరము, కైశికము, కడికము, రొమ్మువడికము, తలనొప్పి, వాయునొప్పులు, బొట్టు,
బెడుతులు, చిళ్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని దిక్కిలో నూనె తొలగించి 10-15 రోజులు 1-2 మా 5-12-15 పాస్తాభివృద్ధి చేయి.
అమృతాంజనం దీ పో, } 109, ఫ్రేరింగ్, బొంబాయి,
6, తంజుకెట్టి పిట్టి, మదరాసు.

